

Tolnai Hírlap

TÁRSADALMI HAVILAP • TOLNA ÉS MÖZS POLGÁRAINAK LAPJA

XVIII. évfolyam 11. szám

Tolna város hivatalos honlapja: www.tolna.hu

2008. november

Hőssé vált akkor a nemzet

Városi megemlékezés 1956-os forradalomról

Corvin-közi harcok volt az ünnepi szónok

Az, hogy van egy gimnáziumunk, amelynek mindenkori fiataljai kiváló műsorról járulnak hozzá már sok éve a városi ünnepség fényéhez, lassan megszokjuk. Pedig bizonyára nagy előkészület és sok munka van mögötte. Hogy mindehhez van mozgósítható zeneiskolánk, kiváló kórusaink, hogy a művelődési ház (most már sport és szabadidőcentrum) gárdája is profi a szervezésben, ez is rendben van. Az azonban, hogy egy kifakult, de eredeti, talán még lóporszagú, lyukas zászló bomljon ki a városháza előterében, és hogy egy volt '56-os pesti srác mondjon ünnepi beszédet, aki annak idején a Corvin-közben nézett farkasszemet a halállal, bizony nem szokványos.

Ez volt a mi '56-unk az idén, Tolnáé. Amire büszkéek lehetünk. Lehetnénk. Ha nem maroknyian lettünk volna az ünnepségen, amit október 23-án tartottak Tolnában, a bizonytalanná vált időjárás miatt a városháza folyosóján, a lépcsőfordulóban. Minden tolongás nélkül. De talán nem is a tömeg a fontos, szépíthetnénk mind-

járt e helyzetben a történelmi párhuzammal élve, hozzátéve, hogy maga 1956 is hasonló üzenetet hordoz, amennyiben valóban egy maroknyinak számító, lelkes csapat állította meg akkor meghökentető módon a 200 ezer katonával és 3000 tankkal érkező, ropant, szovjet hadsereget. Mert ez '56 lényege.

A féltve őrzött lyukas zászló a forradalomból

A lelkesedés, a szabadságvágy, az önfeláldozó hősiesség, az utolsó (utáni) pillanatig fennmaradt nemzeti összefogás.

Erről szólt a Sztárai Mihály

Gimnázium műsora is, akik hol versben, hol prózában, hol énekelve, hol csak a zenére szívüket kítárva idézték fel a nagy napok emlékét. **Folytatás a 3. oldalon.**

Nem zötyög már a drótszamar

Október végén felújították a város főútja mentén lévő kerékpárutat. Nagyjából a kápolna és a Csendőrház közötti szakaszt érintette a munka. Vastag, bitumenes réteget terítettek a repedezett, töredezett betonszalagra, amin már csak zötyögtek a biciklik.

A kivitelezést az Euro Aszfalt Kft. végezte. Képviselőjük, Varga József elmondta, hogy sok ilyen munkát végeztek már. Itt napi 1 kilométer volt a penzum.

A városháza műszaki osztályvezetője, Mireider László szerint is ráfért már a felújítás a kerékpárútra. Új szakaszok létesítését is tervezik – például Dombori felé –, de csak akkor vágnak bele, ha megfelelő támogatási arányú pályázat jelenik meg ezzel kapcsolatban. **-Wy-**

Egy finiser és egy úthenger dolgozott a helyszínen

Százéves lenne a textilgyár

Márványtáblát is avattak

„Újra itt van, újra itt van a nagy csapat” – csendült fel az ismert sláger a Hámori Étteremben október 18-án délután, hogy a mosolyok és ölelések után, egy-két könnyecseptet is kicsaljon azok szeméből, akik e napon nem csak régi barátaikkal, munkatársaikkal találkoztak itt, hanem egy kicsit saját fiatalságukkal is. **Folytatás a 3. oldalon.**

Költöző szobrok

Világunkban minden változik. Kétszáz éve még a Festetich utca volt a város főutcája, aminek a végén, a Duna-parton volt a centrum. Itt volt a templom, a vár, a posta, a temető, később a községháza, és a Festetich kúria is. Hogy hol volt a búzapiac és hol a kikötő? A ma embere leginkább csak visszakerdezz erre: miért, az is volt? A súlypontok áthelyeződésével megváltozott a településszerkezet is – a posta is főleg ezért költözött nemrég el – így az állandóság jelképének tűnő köztéri szobrok is lépnek néha egyet. Pár száz évente egy kicsit. Ennek tudható be az a városházi döntés, hogy három jelentős köztéri szobrunk, megújult külsővel költözöbben van. **(Folytatás a 12. oldalon.)**

A törött kezű Szent Sebestyént is „meggyógyíttatja” az önkormányzat

JAVASLAT „TOLNA VÁROSÉRT”

KITÜNTETŐ DÍJRA

Tolna városa 1997-ben alapította meg a „Tolna Városért” kitüntető díjat. A díj adható egyéneknek, közösségeknek kollektív díjként, több egyének megosztva egyaránt adományozható. A díjra javaslatot tehetnek a képviselő-testület tagjai, bizottságai, a jegyző, városi intézmények, gazdálkodó szervezetek, a város szakmai és társadalmi szervezetei, illetve bármely tolnai állampolgár. A javaslatokat a polgármesternek kell megküldeni.

Az adatlapok személyesen átvehetők a Polgármesteri Hivatal Titkársági Osztályán. A javaslatot az alábbi íven is el lehet juttatni a Polgármesteri Hivatalba:

A felterjesztő szervezet (személy, intézmény) megnevezése:

.....
Értesítési cím/telefonszám:

A javasolt kitüntető díj kategóriája (kérem, húzza alá a megfelelőt)

1. Társadalmi – közéleti	3. Gazdasági
2. Kulturális – művészeti	4. Sport

A felterjesztett személy (csoport, közösség):

Neve: .....

Címe: .....

Születési (alapítói) helye: .....

Ideje: .....

Működési területe, foglalkozása, beosztása:

A díj adományozását indokoló érdem, életmű tömör megfogalmazása:

Dátum: .....
aláírás

A díjra történő felterjesztést életrajzzal, jellemzéssel fogadjuk el! (különbeül egy oldalnyi terjedelemben mellékletként)

A díj adományozásának feltételei:

- Kitüntető díj adományozható annak, aki:
  50. életévét betöltötte és hosszú éveken keresztül maradandó értéket teremtő kimagasló életművet alkotott, vagy
  - országos elismerést kiváltó alkotást, találmányt hozott létre, vagy nemzetközi rangot jelentő eredményt ért el, amely Tolna Városát is érinti.
- Tolna Városért díj adományozható annak, aki az első bekezdés szerinti érdemeket szerzett a város társadalmi életének, közéletének közigazgatásának szervezése és irányítása, a város humán-szolgálati ellátása terén.
- Tolna Városért díj adományozható annak, aki az első bekezdés szerinti érdemeket szerzett a város kulturális, művészeti életében alkotó- és előadóművészi tevékenységével.
- Tolna Városért díj adományozható annak, aki az első bekezdés szerinti érdemeket szerzett a város gazdasági életében, műszaki, agrár, kommunális, területfejlesztési és környezetvédelmi tevékenység terén.
- Tolna Városért díj adományozható annak, aki az első bekezdés szerinti érdemeket szerzett a város versenysportjában, testnevelési, szabadidő- és diáksport, turisztikai és természetjáró tevékenységében.

A díj adományozásának időpontja a Város Napja alkalmából rendezett ünnepi képviselő-testületi ülés.

A javaslatok beadásának határideje: 2008. december 30.

dr. Sümegi Zoltán polgármester

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS „TOLNA VÁROS JÓ TANULÓJA – JÓ SPORTOLÓJA”

KITÜNTETŐ DÍJRA

Tolna Város Önkormányzatának képviselő-testülete a tanulást és a magas szintű versenyzést legeredményesebben összehangoló tanulók jutalmazására, tevékenységük elismeréséül „Tolna Város Jó Tanulója – Jó Sportolója” kitüntető díjat alapított 1997-ben.

A díj adományozásának feltételei:

A Tolna Város Jó Tanulója – Jó Sportolója kitüntető díj odaítélhető a város területén működő alsó és középfokú nevelési-oktatási intézmény tanulójának,

– akinek tanév végén:

- általános iskolában valamennyi érdemjegye legalább 4-es (jó),
- középiskolában tanulmányi átlaga legalább 4,0 (jó),

– aki sportegyesület, iskolai DSK, DSE tagja, vagy edzősközpontban foglalkoztatott,

– aki a tanévben fegyelmi büntetésben nem részesült.

A díj adományozására évenként a város területén működő oktatási intézmények és sportegyesületek tehetnek javaslatot.

Értékelésnél a 2007. szeptember 1-jétől 2008. augusztus 31-ig terjedő időszakot kell figyelembe venni.

A díj adományozásának időpontja a Város Napja alkalmából rendezett ünnepi képviselő-testületi ülés.

A pályázati űrlapok a Polgármesteri Hivatal Titkársági Osztályán átvehetők.

A pályázatokat a Humán Bizottság részére kell megküldeni, a pályázatok beadási határideje: 2008. december 30.

dr. Sümegi Zoltán polgármester

Tolna Város Német Kisebbségi Önkormányzata **2008. november 26-án szerdán 17.00 órakor** a Civil Házban (Tolna, Festetics u. 131.) **KÖZMEGHALLGATÁST** tart. Témája a német kisebbség helyzete. Előadód: Krémer György, Tolna Megyei Német Kisebbségi Önkormányzatok titkára. Mindenkit szeretettel vár Tolna Város Német Kisebbségi Önkormányzata.

FELHÍVÁS!

TISZTELT TOLNAI ÉS MÖZSI POLGÁROK!
Tolna Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2008. november 26-án (szerdán)
KÖZMEGHALLGATÁST TART.

A közmeghallgatás témaköre:

A településfejlesztés aktuális kérdései

A közmeghallgatás helye:

Wosinsky Mór Oktatási Intézmény
SPORTCSARNOK Tolna, Sport u. 15/A.

A közmeghallgatás kezdési ideje: 18.00 óra

dr. Sümegi Zoltán, polgármester

Városi megemlékezés 1956-os forradalomról

Folytatás az 1. oldalról

Az ő műsoruk után emelkedett szólásra vitéz Dóni Antal nemzetőr dandártábornok, aki több évtizedes svédországi emigrációjából hazatérve, pár éve Tolnán talált új otthonra. Őt nézve, de főképp hallgatva fogalmazódott meg bennem a vélekedés, hogy bár jól áll rajta a tábornoki egyenruha – tudja is viselni –, de a címek, rangok, rendfokozati csillagok és paszomántok mögött nagyon is egy olyan ember sejlik fel itt, aki nem dandártábornoknak készült. Hogy rajta mindez csak dísz, csak kellék a történelem forgószínpadán, ahol pár színnel korábban még temetetlen

Koszorúzás a Hősök terén:
dr. Sümei Zoltán polgármester és
Szabó Imre alpolgármester

holtak között, szakadt bányász munkásruhában, félig leomlott pesti tűzfalak mögött harcolt, úgy hogy a legcsekélyebb mértékben sem gondolta akkor, hogy ezért egyszer előléptethetik. Vagyis nem parancsra és nem katonaként tette, ahogy most sem csupán szónokként érkezett. Alakja élő legenda ma már. Beszédét papír nélkül mondta, nem hosszan és nem ékesszólóan, de történelmi hitelességgel, ami minden szóvirágnál többet ér. Tudatába égett emléktárából pontos kronológiával idéz-

te fel a Corvin-közben töltött napokat, és a szörnyű emléket, miszerint az ÁVO-sokat és a forradalmárokat egyaránt magyar anya szülte. Hogy a lánctalpak mindent eltapostak aztán? Nem mindent! Mert a politikai doktrína, amely ideküldte ezt a hadsereget sok mindennel számolt, csak azzal nem, hogy a nagyvilág előtt hőssé tesz egy kis nemzetet.

Az ünnepség végére a felhők is elvonultak, ami lehetővé tette, hogy város köztisztviselői, pártjai és civil szervezetei, egy eredeti, 56-os, lyukas zászlót követve, esernyő nélkül tehessék le a városi emlékműhöz a megemlékezés virágait. **Ká**

A mai fiatalok is megemlékeztek
a hős októberi ifjakról

Százéves lenne a textilgyár

Márványtáblát is avattak

Folytatás az 1. oldalról

Mert ez lengte körül azt a deresedő hajú csapatot, akik, mintegy 150-en, immár ötödik alkalommal, most is eljöttek ide, visszapillantani pár órára a múltba, hogy a jótékonyan rostáló emberi emlékezet eredményeképpen csak arra emlékezzenek, ami szép volt. Mert volt az is. Hiszen az utálatos mesterre, az állandóan növekvő normákra, a karikás szemű, ólomlába-kon járó éjszakai műszakokra ugyan ki emlékszik már? Sokkal inkább megmaradt az első fizetésből vásárolt bicikli, az itt fellángolt nagy szerelem emléke, és az éjszakai műszakból is az,

Megtelt az étterem a nosztalgiaórákkal

hogy milyen szép volt egy májusi napfelkelte a Palé felől... Ezek az emlékek álltak össze egy jól megfogható keretbe most, fokozva az együttlét eredményességét, hogy 100 éves lenne a gyár az idén. Erre emlékezve kezdődött a találkozó Ezer Józsefnek, a gyár történetét fellelevenítő összefoglalójával, aki az alapító Bányai Mórtól, a német és a szovjet időkön át, Eger Józsefnek keresztül a mába kalauzolta a hallgatóságot. Szövegép számok, négyzetméterek, áruhájták, igazgatók... Oldalakon át idézhetnénk mindezt, ha a nem számolnánk azzal, hogy az olvasónak ebből még a kevés is sok

lenne, akinek pedig az élete volt ez, és reggelig elolvashatná, az ügyis hallhatta itt. Egyszóval jó volt együtt. Himnusz és néma felállás a régiek emlékéit felidézve, nagyszerű műsor, kedélyes csevegés és finom vacsora, zene és tánc, ahogy egy ilyen találkozéhoz illik. Az együttlét

fénypontja azonban annak a márvány emléktáblának a leleplezése volt, amit a gyár százéves születésnapja alkalmából készített a textil- és baráti köre. Hova kerül majd? Több, felvetődött elképzelés után minden bizonnyal abba a textiles emlékszóba, amely a városi múzeumban kerül berendezésre.

A rendezvény szervezői nem mulasztották el, hogy köszönetet mondjanak a jelenlévő dr. Sümei Zoltán polgármesternek, aki a város büdzséjéből jelentős összeggel támogatta az emléktábla elkészülését, majd közfelkiáltással szavazták a folytatásra, amelynek a követke-

ző időpontját is kitűzték – papír és ceruza itt veendő elő – 2009. október 17. Vizsgálásra ugyanitt!

A tárgyak is meséltek

A Textilesek Baráti Köre október 16-án kiállítást is rendezett a gyár alapításának jubileumára. Az ötletgazda Hága Ferencné és Vidané Tanos Katalin volt, az anyaggyűjtésben, azok elrendezésében Tóth Gizella és a régi textilesek működtek közre.

A falakon több korszakot felidéző fényképek sora fogadta a látogatókat. Egykori kollégák, közismert arcok, kiváló emberek, akik nélkül megállt volna az élet a gyárban, és akiknek élete volt a gyár: Verhás József gépmester, Ulrich János technológus, Bodó Gyula gyárigazgató, Szabó Béla üzemmérnök, Ezer József termelésveze-

Az egykori munkaeszközök
múzeumi darabbá lettek

tő és még sokáig sorolhatnánk, mindannyian fiatalon, tetterősen. Sajnos sokan már nincsenek közöttünk. Tarka otthonkában szövönők, kubai lányok mosolyognak bizakodóan, üdülőépítés kommunista műszakban, felvonulások, brigád bulik főzéssel, sportversenyek. Az asztalokon megsárgult, régi dokumentumokba lapozhattunk bele, újságcikk-részletek (Népújság, Patex Újság), szocialista brigádnaplók, oklevelek, igazolványok, kitüntetések, szakmunkás bizonyítványok, kollektív szerződés, bonyolult technológiai leírások, számtalan relikvia egy letűnt korból. Szébbnél szebb szőtt termékeket foghattunk kézbe, melyre olyan büszkék voltak „alkotóik”, Jacquardon, SZTB- és hagyományos gépen készült ágyneműk, törülők, frottirtörülközők, aroszok. A tárgyak is meséltek a múltról: vetélők, a befőzött szállal, mintaszövetek és fonalak, lyukkártya-minták,

főző, amivel a lamellákba főzték a fonalak ezreit, mind-mind egy letűnt korszak kellékei. A tárgyak felidéztek a gépek csattogását, a szállongó flúgot, a nyüzsgő életet. Fénykorában több mint ezer embernek adott megélhetést. Kicsit fáj a szívünk, kicsit nosztalgiztunk, de főként emlékezünk. Köszönet a szervezőknek.

Ká-Burma

TESTÜLETI ÜLÉS

Fusz Jánosról nevezték el az új utcát

Mindenszentek ünnepe előtt, a korábbinál békésebb hangulatban zajlott a képviselő-testületi ülés, október 30-án. A testület több fajsúlyos kérdés mellett arról is döntött, hogy Fusz Jánosról nevezi el az új tolnai utcát.

■ Elismeréssel szolt a Wosinsky Mór Oktatási Intézményben (WMOI) folyó szakmai, illetve vezetői munka színvonaláról dr. Sümegi Zoltán polgármester, a témával kapcsolatban elkészült szakértői értékelés alapján. Hága Lászlóné, a WMOI igazgatója többek között hangsúlyozta, hogy az érdem nem csupán az övé. A polgármester a testület nevében megköszönte az intézmény dolgozóinak munkáját.

■ Szintén az oktatási intézményeket érintette az a napirendi pont, amelyről ezen az ülésen a leghosszabb ideig tárgyaltak a képviselők. A lényeg: a város pályázatot fog benyújtani a kompetencia alapú oktatás módszereinek bevezetésére, összesen öt városi iskolában, illetve óvodában. (A kompetencia alapú oktatás hatékonyabb tanulást, tartósabb és könnyebben felidézhető tudást ígér. Ezen pedagógiai módszertan révén a szövegértési, olvasási, matematikai probléma-megoldási képességek nagy mértékben javulhatnak.) A pályázat révén jelentős, önrészt nem igénylő támogatást lehet elnyerni képzésekre, oktatási segédesszövegre. A pályázatot minden képviselő támogatta, ugyanakkor Szabó Imre, mőzsi alpolgármester és Cservári József, a mőzsi településrészi önkormányzat elnöke sérelmezte, hogy a mőzsi iskola és az óvoda közül egyik sem kerül be a pályázati programba. Hága Lászlóné, a WMOI igazgatója jelezte: ő is sajnálja ezt, de a pályázat elkészítésére felkért szakértő szerint kockázatos lenne mőzsi intézményt bevenni a pályázatba, tekintettel arra, hogy még nem dől el, Mőzs elválik-e Tolnától, vagy sem. A pályázatról szóló döntés halasztása viszont ugyancsak a pályázat sikerét veszélyeztette volna.

Dr. Nagy-Hegedűs Brigitta, a városháza jogtanácsosa megerősítette: Mőzs önállósága új helyzetet teremtene, és felborítaná a pályázati szerkezetet. A változás miatt pedig akár az is elképzelhető lenne, hogy a teljes pályázati támogatást vissza kellene fizetni. Hága Lászlóné emiatt felajánlotta: a WMOI forrásaiból a mőzsieknek is lehetőséget adnának arra, hogy részt vehessenek a programban. Sterczné Asztalos Zsuzsa képviselő hangsúlyozta: eredetileg a mőzsi iskolát is szerepeltették volna a programban. A Hága Lászlóné által javasolt megoldással pedig a mőzsiiek lényegében hátrányos helyett előnyös megkülönböztetésben részesülnek.

A polgármester szünetet rendelt el, mialatt hosszasan egyeztettek a képviselők. Végül egy ellenszavazattal a testület elfogadta a pályázati benyújtásról szóló előterjesztést.

■ A Mőzs határában jelentős logisztikai beruházást tervező Emhat 2007. Kft. bizonyos földdarabok (önkormányzati földutak) elcserélését kérte az önkormányzattól annak érdekében, hogy a társaság a beruházás végrehajtásához alkalmas, egységes, összefüggő területhez jusson. A polgármester elmondta: a kft. képviselője azt jelezte felé, hogy ha a város belemegy a cserébe, akkor a városnak jutó földdarabot megpróbálja megvásároltatni a spanyol befektetővel. Stróbl József képviselő úgy vélte, hogy a városnak felajánlott csereterületet nehéz megközelíteni, nem biztos, hogy azt az ingatlant az önkormányzat el tudná adni, ha a befektető mégsem venné meg. Lovas Ferenc, városi főépítész szerint kedvezőbb lenne az önkormányzatnak, ha egy, a városhoz közelebb fekvő cseréingatlant ajánlana fel a befektető.

A képviselő-testület végül egy tartózkodással a pénzügyi bizottság javaslatát fogadva el úgy döntött, hogy a kérdéses területeket a város nem elcseréli, hanem eladni kívánja.

■ Megrendeli a város a rendezési terv módosítását annak érdekében, hogy a Fácánkerti út melletti zártkerti tanyák területén családi lakóházak beépítésre legyen lehetőség.

■ A tolnai születésű, a XVIII-XIX. századi zeneszerző és karnagy, Fusz János nevet kapja az a Kodály és az Erkel Ferenc utca közötti új utca, ahol nemrég építési telkeket alakítottak ki. Takács János, nem elnevezve az utca Fusz Jánosról történő elnevezését, felhívta a figyelmet arra, hogy a vágyona jelentős részét a városra fordító Rosmayer családról már 1914-ben tervezett utcát elnevezni az akkori képviselő-testület, de ez máig nem történt meg.

■ Ismét napirendre került a Tolnai Háló Közalapítvány, illetve a Tolna Város Kultúrájáért és Sportjáért Közalapítvány jövője. Mint ismeretes, a két kuratórium vezetői, illetve tagjai közül is többen lemondtak, mert úgy érzették, hogy pénz hiányában az alapítványok nem tudnak érdemi munkát végezni.

A testület döntése értelmében a Tolna Város Kultúrájáért és Sportjáért Közalapítványnak új kuratóriuma lesz: elnök Kiss Géza, titkár Kiss Sándor, tagok Neszter József, Herczig György, Fekete József I., Fekete József II. és Hámor Róbert.

A Tolnai Háló Közalapítvány további működését érdekében a humán bizottság elnöke felveszi a kapcsolatot a Civil Kerekasztallal.

■ Jóváhagyták a belső ellenőrzés jövő évi munkatervét.

Módosították az önkormányzati vagyonrendeletet. A változtatás a művelődési ház épületét érinti. Az ingatlan a forgalomképes vagyoni körből visszakerül a korlátozottan forgalomképes körbe. Tekintettel arra, hogy nemrég döntöttek egy, a könyvtári fejlesztésre irányuló pályázatot benyújtásáról.

■ Egységesen nem támogatta a testület, hogy egyszeri, vissza nem térítendő támogatásban részesítse a város a Jerabek mosodát. Az eredeti, többek által korábban tévesen értelmezett javaslat szerint a város fizetett volna ki a vállalkozás helyett a vízműnek mintegy kétszáznyolcvanezer forintnyi közműfejlesztési hozzájárulást, víz- illetve szennyvízhálózat kapacitásbővítés kapcsán.

■ Módosították az önkormányzati kitüntető díjakról szóló rendeletet. Ezentúl az 1956-os emlékérem és az Év vállalkozója díjra beérkező javaslatok véleményező bizottságának tagjai a képviselő-testület állandó bizottságának elnökei lesznek, a grémium elnöke pedig az ügyrendi bizottság elnöke. Az Év vállalkozója kitüntetésre az ajánlásokat a következőkben május 31-ig lehet megtenni.

■ Várhatóan több millió forint kiadást kell állnia az önkormányzatnak a volt lőtérrel kapcsolatban, mielőtt megtörténik a terület adás-vétele. Ez ingatlan eladásáról októberben, rendkívüli ülésen döntött a testület. Az árverés megtörtént, a volt lőtér kikiáltási ár, nettó nyolcvanmillió forintért kelt el. A reménybeli vevő egy budapesti cég. Azóta kiderült, hogy az adás-vétel előtt művelés alól kivett területt kell nyilvánítani a földterület egy részét. Az erdő művelési ágból való kivonáshoz szükség van az erdő újratelepítési költségének megtérítésére is, ami mintegy hatmillió forint. Lehet, hogy előzetes környezetvédelmi hatástanulmány elkészítése is szükséges, ami ugyancsak milliós költség. A telekhatár kitűzése százezer nagyságrendű. Az erdő művelési ágból való kivonás akkor történhet meg, ha a fa kitermelése megtörténik a területről. Ezt az önkormányzat végezni úgy, hogy a költségeken és a hasznon az eladóval osztoznak a felek.

Stróbl József hangoztatta: nincs kifogása az eladás és a vételár ellen, tudja, hogy ezt az ingatlant csak így lehet eladni, mégis tartózkodni fog a frakciójuk, mert pontosan kellett volna tudni, mennyibe fog kerülni mindez a városnak.

A polgármester úgy fogalmazott: örültek, hogy valaki jelentkezett az ingatlanért. Kiderült azonban, hogy a

terület eladása nem volt előkészítve. A fentebb ismertetett intézkedésekről szóló döntéseket a képviselők többsége támogatta.

■ A jelenleginél fiatalabb, de használt autót vásárol az önkormányzat. A régi Skoda Octavia javíttatása már nagyon sokba került. Az újabb autót másfél éves, 28 ezer kilométer futott egykori bemutató autót, egy Opel Zafira, 5,06 millió forintért. Takács János szerint ez egy luxusjellegű kocsi. Ő azt javasolta, várjanak még egy hónapot a vétellel, mert információi szerint elképzelhető, hogy később jóval olcsóbban lehetne vásárolni gépkocsit, az autópárt is érintő válság miatt.

A polgármester jelezte, nem vesznek olyan kocsit, amely meghaladná a város lehetőségeit. Úgy vélte, ezt az autót érdemes megvásárolni. A testület egy tartózkodással elfogadta az előterjesztést. A polgármester bejelentette: szeretné, ha a régi Skoda értékét, 1,16 millió forintot a tolnai polgárorség kaphatná meg jövőre.

■ Kovácsné Pásti Katalin betegálmánya idejére a vérvételi szolgáltatás helyettesítésére Manzinger Mariannal, a fizioterápiás kezelések esetében pedig a NÖRSZ Bt-vel köt szerződést a város.

■ A Tolnai Önkéntes Tűzoltóság az uzoni tűzoltó egyesületnek ajándékozta egyik tűzoltóautóját. A gépjármű fecskeendőt nemrégiben szállították ki Uzonba. A testület most döntött arról, hogy a 75 ezer forintnyi szállítási költséget kifizeti a város a tűzoltóknak.

■ A testület elfogadta a mőzsi településrészi önkormányzat elmúlt évi munkájáról szóló beszámolót, amelyben számos mőzsi fejlesztés szerepel.

Ugyancsak elfogadták a humán bizottság átruházott hatáskörben hozott határozatairól szóló beszámolót.

■ Módosították a Hősök terei óvoda épületének megvásárlásáról szóló előszerződés határidejét. Mint ismeretes, az épületre kiírt licitálást egy befektető cég megnyerte, nettó hatvanmillió forintot kínálva az ingatlanért. Az ingatlan megvásárlása azonban összefüggésben van a Hősök tere Árpád utca rendezésére benyújtott pályázat sikerével. Mivel az előszerződésben lefektetett határidők már lejártak, és a benyújtott pályázatban még mindig nem született döntés, ezért szükség volt a határidők módosítására.

■ A polgármester két ülés közötti eseményekről beszámolójában szerepelt a szeptember 28. – október 2. közötti bodograveni, az október 3–6. közötti uzoni és az október 9–12. közötti stutensee-i partnervárosi látogatás is.

Volt egyszer egy koncert

A Szekszárdi Gitárkvartett és vendégei október 25-én családi légkörben igen nagyszerű koncertet adtak a műzi művelődési házban. Repertoárjukban szerepeltek reneszánsz, barokk, klasszikus és kortárs gitárművek mellett, különböző népek – ír, skót, spanyol, dél-amerikai, görög, zsidó – hagyományos dalai.

A zenekarnak ezzel az igényes, tartalmas mégis szórakoztató zenével sikerült a hallgatósággal –

még ha csak egy rövid időre is – elfeledtetni a mindennapok egyhangúságát.

Képfunkció illusztráció

Mióta a kultúrát alkotó emberiség létezik, azóta a zene is létezik. A zene bearanyozza az emberek hétköznapjait, szebbé teszi ünnepnapjait, oldja a feszültséget és szomorúságot.

Kodály így ír a zenéről: „A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be.”

Tóth Györgyi
művelődésszervező

Vastapsot kapott a műzi női kar Stutensee-ben

Öregbítették a magyar kóruskultúra hírnevét is

A Mőzi Bartók Béla Női Kar október 23-26. között baráti találkozóon vett részt Stutenseében a Lyra Büchig Vegyeskar meghívására. A két kórus 1992. óta ápol baráti kapcsolatot, amely kölcsönös vendéglátásban és természetesen koncert és együtt éneklés formájában valósul meg. A mostani látogatás az ötödik alkalom volt.

A kórus utazása több szempontból más volt, mint azt hosszú időn keresztül megszoktuk. Hiányzott Schmidt Józsefné Vali, aki a kórus karnagya volt 35 évig, és akinek nagyon sok szép és emlékeztető utazást köszönhetünk. Hiányoztak a férjek, akik korábban mindig együtt utaztak a kórusral. Velünk volt viszont Schmidt Zoltán Kláb Magdi,

aki 2007. szeptember 1. óta vezeti a kórust fiatalos lendülettel, lelkesedéssel, szakmai hozzáértéssel.

Október 23-án 14 órányi, 1100 km kellemes buszozást követően érkezünk meg Stutenseébe, ahol verőfényes délután és kedves vendéglátók fogadtak bennünket. A kórustagok többsége ismerős családnál került elszállásolásra, mindenki megelégedésére. Október 24-én délelőtt 10 órakor a Városházán fogadta és igen szívélyesen üdvözölte a kórust Klaus Demal főpolgármester úr, aki a két kórus kapcsolatát példaértékűnek tartja a két település – Tolna és Stutensee – testvérvárosi kapcsolatában.

Reményét fejezte ki, hogy a sokéves barátság továbbra is fennmarad és fejlődik. A Bartók Kórus Elismerő Oklevelet adományozott a főpolgármesternek a Lyra Büchig Vegyeskar és Bartók Béla Női Kar közötti kapcsolatok támogatásáért. A kedves fogadtatást a kórus természetesen dallal köszönte meg a főpolgármesternek és munkatársainak. A Városházi fogadást követően rövid kirándu-

lást tettünk a pflzi borút egyik állomására Venningenbe, mely egy hangulatos kis település, régi házaival, borpincéivel és tisztaságával elnyerte tetszésünket. Este a Büchigi Ökumenikus templomban került sor a közös koncertre. A modern, kiváló akusztikájú templomot zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Kórusunk erre az alkalomra összeállított új repertoárral mutatkozott be, óriási sikerrel. Műsorunkat a közönség vastappsal ismerte el. Énekelünk magyarul, németül, angolul, sőt a vendéglátó kórusral közösen olaszul is, Elmayer József zongorakísérettel. A koncert után a ven-

déglátókkal együtt állófogadón vettünk részt, ahol leküzdve minden nyelvi akadályt, ünnepeltük a sikeres szereplést, a közös éneklés általi ismételt egymásra találást. Október 25-én szombaton a házigazdák szerveztek különféle programot. Este a Büchigi Klubházban jó hangulatú baráti találkozó és egyben búcsúest volt kiváló malacsült és pflzi borok kísérettel. Ajándékot kaptunk és

adtunk. Edgar Scharmann kóruselnök, Richard Schlimm vezetőségi tag, szervező és Wolfgang Thiedemann karnagy részére Elismerő Oklevelet adományoztunk és apróbb ajándékokat. Meghívtuk a Lyra Büchig Vegyeskart viszontlátogatásra 2010-re. A meghívást szívélyesen elfogadták. Vasárnap, 26-án délelőtt 10 órakor elbúcsúztunk

kedves vendéglátóinktól és ismét 14 órányi kellemes buszozást követően hazaérkeztünk. Úgy ítéltük meg, hogy ez a látogatásunk is jól szolgálta a testvérvárosi kapcsolatok fejlődését, ismét öregbítettük Tolna város, Tolna megye és a magyar kóruskultúra hírnevét. Utazásunkat támogatták: Tolna Város Önkormányzata, Tolna Város Polgármestere, a Tolna Megyei Közgyűlés elnöke, a Gemenc Volán Zrt, valamint a Tevel-Závod, Szedres Víz Kft, Cservári József, Weisz Tibor. A támogatásokért köszönetünket fejezzük ki.

Rikker Józsefné, kórus elnök

Zsóka néni emlékére

Az új tanév izgalomával, kellemes várakozásával érkeztem szeptember 1-jén az iskolába, mikor megdöbbentem láttam a fekete zászlót az épületen.

Megint elment valaki? – kérdeztem magamtól. A válasz kíméletlen volt és sajnos igaz.

Bolvári Józsefné Zsóka néni ment el, ezúttal örökre. Kis tanítványaimmal az évnytóra ígyeztünk, ők boldogan, még a tovatűnő nyár hangulatával, jókedvűen ballagtak mellettem, de bennem megszakadt valami. Csak arra tudtam gondolni, hogy Zsóka néni nincs többé. Miért ilyen hamar? Miért pont most az új tanév küszöbén történt mindez? Hiszen tudom, hogy ő lélekben minden évnytől itt volt velünk. A sors miért így időzített, hogy ez a tanév már nélküle kezdődjön? Hiszen a júniusi pedagógusnapj össze-jövetelünkön még jól érezte magát (legalábbis úgy tűnt) beszélgettünk, felelevenítettük a régmúlt kedves emlékeit, imádtunk unokáiról, terveiről mesélt.

Biztos vagyok benne, hogy nem csak engem, de több kollégát is elsősorban az ő személye, egyéniségének varázsa terelgetett szinte észrevétlenül a pedagóguspályára felé. Nekem ő a példaképem volt! Jól emlékszem, hogy általános iskolásként milyen alaposággal készített fel az idegen nyelvről (oros, német) tanulmányi versenyekre, s milyen szeretettel készítettük együtt a Tolnáról szóló, hagyományainkat bemutató albumokat, ami egy-egy nagyobb versenyen a tudás mellett belépőnek számított. Akkor még járási, megyei és országos tanulmányi versenyek voltak, amelyekről mindig szép eredményekkel tértünk haza.

Zsóka néni mindig tudta, hogyan lehet örömet szerezni tanítványainak. Nála nem volt unalmas tanóra, nem volt kezelhetetlen diák, nem volt dorgáló, hangozó szó. Alig vártuk az órát! Később a gimnáziumi évek után a felvételire készülve is segített, bátorított, biztatott. A ballagásomra a tőle kapott hét karikás gyűrűt az ún. „nyígyélkát” a mai napig viselem. Tőle kaptam ezt az idézetet is utraulól a nagybetűs életbe:

„Emberi törvény kibírni mindent
s menni mindig tovább
Még akkor is ha nem élnek benne a
Remények, csodák”

/HEMINGWAY/

Zsóka néni! Köszönöm, hogy a tanítványod, később pedig a kollégád lehettem. Hiányozni fogsz!

Schaffler Ferencné

„Ekkor mondtam azt, Mözs váljon el Tolnától”

Csizmadia Vilmost látogatóból lokálpatrióta lett

Egy megsárgult szórólap fekszik előttem, de koránt sem olyan, mint amiket mostanában kapunk kérve-kéretlenül. Nem új kutyatápot akar ránc szólni, még csak álmaink autóját sem akarja megnyeretni velünk, és nem ígéri, hogy az általuk forgalmazott gyógy- és csodapaplan alatt minden vágyunk teljesül. Vagyis nem vásárolni és fogyasztani csalóगत, hanem összefogni és harcolni hív. Nem szórólap ez:

– *Hogy emlékszik vissza erre a harcoss röpíratra – kérdezem Csizmadia Vilmost, egykori műszergyári gépbeállítót, az ottani munkástanács volt alapítót, később vezetőségi tagját.*

– Úgy, hogy aki csak olvasta, felkapta a fejét. Mert ez az írás nem kertelt, nem habozott, röviden és tömören kimondta amit akarunk. Azt, amit előtte negyven évig hirdettek, de egy percre sem gondoltak komolyan. Hogy miénk a gyár. Nem az államé, nem a tröszté, nem az igazgatóságé, hanem a miénk! Melósoké. És hogy ebből nem engedünk, és ezután az lesz, amit mi akarunk. Ezzel alakult meg a gyári munkástanács.

– *Ahová aztán tódult a nép...*

– A fenét! A munkások nagy része sunnyogott, kivárt. A szeme sarkából leste, hogy most mi lesz. A lelke mélyén persze mindenki egyet értett velünk, de mozdulni senki sem mert. A szakszervezet összejötte magát, az igazgató dühöngött, a pártvezetés fenyegetőzött.

– *De milyen pártvezetés?! Hát nem 1990-ben vagyunk? Egy évvel a rendszerváltás után?*

– És három évvel a Horn Gyula féle visszarendeződés előtt... Itt még nem lehetett tudni, hogy ki kivel van. A műszergyár előző harminc éve, a párt harminc éve volt. Művezetői szinten felül nálunk nem létezett státusz párttagság nélkül. De még a művezetők nagy része is párttag volt. Gondolja, hogy Antall Jóska egyetlen keze intésére ezek átprogramozódtak. Máig se! Ebben az időben még komolyan számíthattunk rá, hogy ezért, egytől-egyig kirúgnak minket. Tizen voltunk mindösszesen.

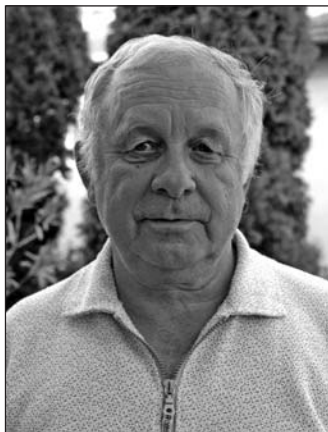
– *Mit követeltek? Hogy akartak hozzáfogni tulajdonosi mivoltuk gyakorlásához?*

– Úgy, hogy legelőször is tisztességes bért követeltünk. Inflációkövető béremelést. Ez 35% volt akkor! Egy egyszeri, eseti, tízezer forintos ajánlattal szemben. Valamint beleszólást a gyár minden döntésébe. A vezetők kinevezésébe is. Sztrájkot helyeztünk kilátásba és leváltás a pesti központtól. Két hét múlva mellettünk állt a cég bicskei és kecskeméti gyára.

– *Győztek?*

– Nem egyedül. A média állt mellénk. Egy országos napilap közbelépése hozta meg a fordulatot. Ezzel a nyilvánossággal már nem mert szembefordulni a cégvezetés. A végén 28%-os béremelésben egyeztünk meg. Ezután lépett be hozzánk a fél gyár.

Csizmadia Vilmos első látásra olyan, mint bárki, egyszerű átlagem-

ber. Simán elmennék mellette az utcán. Mint megtudom, egyik lábát a csonttuberkulózis, a másikat a paralizis tette tönkre. Fél szemét egy műtét mentette meg nemrre a vakságtól, munkás életének volt két és fél éve, amit tolokocsiban töltött. És mégis megkerülhetetlen! Még ma is ott van mindenhol, ahol a fontos döntések születnek. Most épp a mözsi közéletben. Súlya van a szavának. Hallgatnak rá. Vezéregyéniség.

– *Mindig kimondta a véleményét?*

– Egyszer, még a hetvenes években, egy délutános műszakban bejött hozzánk az igazgató és a főmérnök. Épp vacsoráztam a műhelyben, és fél szemmel belenéztem az előttem lévő újságba. Mint mondtam én gépbeállító voltam, ami nagyon fontos, de nem folyamatos munka a gyárban. Megálltam mögöttem és óriási patáliát csaptak. Az igazgató tajtékzott. Én egészen addig hallgattam, amíg meg nem éreztem rajta a piaszagot. Ekkor felálltam és azt mondtam neki, magát nem lett volna szabad a por-

röpcédula! Méghozzá a javából. Aki pedig azt hiszi, hogy most a nemzetközi munkásmozgalom panteonjából hozakodom elő egy lepórt történettel, az téved, mert ez az íromány nem 1919-ben, hanem 1990-ben készült. Méghozzá a Szekszárdi Műszer-gyárban, egy történelminek nevezhető fordulópontban.

tasnak beengednie, ittasan semmi keresnivalója sincs az üzem területén. Akkor, ha főmérnök le nem fogja, nekem esett volna, hogy megverjen. Évekig nem kaptam fizetésemelést. Építési kölcsönt sem, egyedül a gyárban. Semmit.

– *Honnan ez a bátorság? Az élet nevelte ilyenre? A család?*

– Apámat nem ismertem. Kétéves voltam, amikor meghalt a Don-kanyarban. Az ő elődei a múltban több száz holdas nagyzadák voltak. Ha jól tudom nemesekek is, Szórády előnévvel. Apai felmenőim rokonságába tartozott Czuczor Gergely és Jedlik Ányos. A felvidéki Negyed községben élünk, de apámra már alig maradt az egykor volt nagy vagyomból. Elitáltak, eltékoztak a felmenői. Anyámat és engem a háború után egy határozattal Csehországba deportáltak, de anyám nem vitt magával. Anyai nagyszüleimnél hagyott, akiket aztán 1947-ben Magyarországra telepítettek. A Békésmegyei Csanádalbertibe. Úgy loptak át a határon, mivel nekem az anyámmal, a cseh Szudéta vidéken kellett volna lennem. A vagonban volt egy tűzhely, az alá dugtak be, majd körberaktak tűzfával. Pár évre rá anyám is utánunk szökött. Sajnos már gyógyíthatatlan tüdőbetegem. Ez volt az életem iskolája.

– *És hogy került Mözsre?*

– Ide nősültem. Nagyapám testvérét és annak rokonságát ugyanis Mözsre telepítették. Rokonlátogatásra jöttem egy-két napra. Negyvennégy év lett belőle...

– *Ha jól tudom ön a Mözsért Civil Egyesület egyik alapítója, amely szervezet, célkitűzései közt, több más mellett, a Tolnától való elszakadást is a zászlójára tűzte.*

– Az iskolaügy tette fel nálunk az i-re a pontot. Amikor először hangzott el egy hivatalos fórumon, hogy szűnjön meg a pár évvel ezelőtt épült új iskolánk, én felálltam és ekkor mondtam azt, hogy Mözs váljon el Tolnától! Hogy ezen a ponton már nem egyeztethetők össze az érdekeink. De mondtam más is. Ami már régóta munkált bennem. A 400 millió feletti adósság miatt, amit az előző önkormányzati ciklusok alatt

közösen hoztak össze vezetőink. Amikor a szennyvízberuházás közbeszerzési pályázatát másodsor is visszadobták és a várost megbüntették 20 millió forintra, egy fórumon felszólaltam és indítványoztam, hogy a hanyag és hibázó döntéshozók a magánvagyonukkal feleljenek ezért. Persze, hogy süket fülekre talált. Egy kisközösségben nem lehet ekkorát hibázni következmények nélkül! Ezért is jobb lenne nekünk külön. Ma Mözs döntő többsége mögöttünk áll.

– *Harcolni, azt látom, tud. Szeretni is képes?*

– A feleségem negyven évet húzott le a szekszárdi kórházban. És negyvennégy évet mellettem. Végig a fertőző osztályon dolgozott. Biztos családi háttér nélkül nem hiszem, hogy képes lett volna erre. Ahogy nekem is szükségem volt rá sok-sok bajomban. A család? – *és itt tekintete a távolba réved, majd kis szünet után így folytatja* – nekem nem voltak szüleim, a nagyapámtól tanultam meg, hogy mi az emberség. Őtöle, aki felnevelt, és akit atyának szólítottam.

– *Mint mások a Jóistent, fut át az agyamon, és újra hallgatunk picit.*

– Amikor tizennyolc évesen Pestre kerültem a budafoki épütelemglyárba, és először mentem haza, akartam adni neki 200 forintot. Neki nagyjából ennyi volt a nyugdíja ezidőtájt. Nem fogadta el. Pálinkát vettünk rajta a cséplőgépp munkásainak. Máig magam előtt látom, ahogy könnyes lett ettől a szemem.

És ezek a könnyek nem vesztek el. Most az ő szemében látom felcsillanást. Talán egyszer az ő fia is így mesél majd az apjáról? Ha igen, akkor minden fontosat megkapott, ami az élethez kell.

– *Ön Negyeden született, Csanádalbertin nőtt fel és most Mözsért harcol. Mi Önben a Mözsiség?*

– Az ember mindenhol otthon van, ahol szeretik. Én kétszer is elmehtem volna. Ma lakhatnék Pesten és Szekszárdon is. De élni csak ott szabad, ahol gyökeret is lehet eresztetni, ahol befogad a talaj. Én negyvennégy éve gyökerezem ide, és azt hiszem nem is tudnék máshol élni már.

Koncz Ádám

VÁLLALKOZÓI KÖZELKÉPEK: KRAUSZ FERENC SZŰCSMESTER

„Apám a munka becsületére tanított”

Soha nem tudtam elhagyni Tolnát

A szűcsmesterség az emberiség történetében talán a legősibb foglalkozás. A magyar tímárok, irhagyártók és szűcsök munkája évszázadokon keresztül külföldön is híres volt, a 14. században szűcs céhek alakultak. A mesterek subák, menték bélelésével foglalkoztak, felsőruhákat, ködmönöket, paraszti viseletként háti bőröket, subákat készítettek és díszítették azokat. Régen igen fontos és megbecsült szakmának tartották, ma már egyre kevesebb szűcsmester dolgozik, köszönhetően a műszőrme és a műbőr elterjedésének. Tolnán egyetlen egy szűcs mestert ismerhetünk, KRAUSZ FERENCET, aki 1931-ben született, és tősgyökeres helyi családból származik.

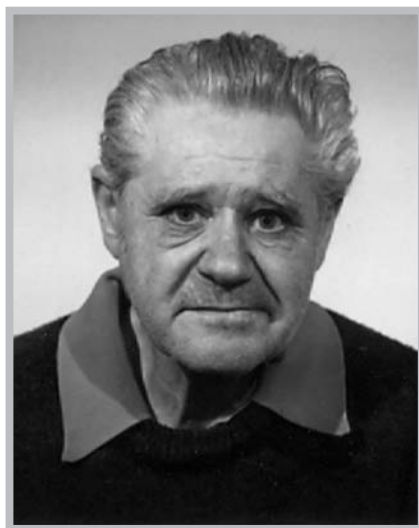
Büszkén teszi elém azt az oklevelet, amit édesapja, Krausz István, kérésített szűcsmester kapott 1919-ben. A fénykép csodálatos, hímezett subát ábrázol, melyet Krausz István Izabella hercegasszonynak készített, ugyanis nem egyszer rangos főnemesek rendeltek nála különleges ruhadarabokat.

– Öten voltunk testvérek, sajnos lassan elfogyunk, már csak ketten élünk a húgommal. A Malom utca 5-ben állt a szülői ház és a műhely. Apámat országsszerte jól ismerték, nem akadt párja sehol, még külföldről is hoztak megrendelést, bőségesen ellátták munkával, 80 éves koráig dolgozott. Közéleti szerepet is vállalt, képviselő volt, hitközségi tag, részt vett az iskolavezetésben, tűzoltó légioparancsnok volt és tolmácsolódott orosz nyelven. Engem 14 évesen, az évrő után közvetlenül, elvitt az iparos körbe a Kossuth utcába, és leszerződtetett inasnak. Három évig tanultam a szakmát. Kitől mástól lestem volna el a tudást, a technikát, mint az édesapámtól, a legjobb tanítómestertől, aki velem sem bánt másképpen, mint a többi alkalmazottal, akik nálunk dolgoztak. Emlékszem, Gyenei Sanyi inastársammal reggel hatra mentünk, kitararitottuk a műhelyt, gyakran éjjelig dolgoztunk, majd hajnalban újakezdttük az egészet. Mindenféle bőrt megmunkáltunk, tímárbőrt – ez a kopasz bőr neve –, amiből cipő, kabát készül és szőr-

més bőrt, amit a magyar szűcsök általában kikészítettek. Amikor véget értek az inasévek, apám alkalmazott a műhelyében. Később lettem Pesten a mestervizsgát, és azóta folyamatosan dolgozom. A fővárosban egy öreg szűcs, aki ismerte a munkáimat könyörgött, hogy dolgozzak neki, háromszoros fizetést ígért, de nem tudtam volna soha itt hagyni a szülőket és Tolnát.

– *Memmit változott a divat az idők során?*

– Gyermekkoromban szabókabátokat, bekecseket készítettünk,

amit szőrmével béleltünk, az irhabundából pedig divat volt a zsinóros Bocskai kabát, ezekből rengeteg eladtunk a vásárban. Később lett divat az egyenes kabát, akkor azt varrtunk. De a legtöbb ruhadarab régen is és ma is birkából készült, bekecs, kabát, irhabunda, sapka, kesztyű, mellény. Különleges bőröket, szőrméket, medvét, pumát is hoztak kikészíteni. Az oroszok alatt apámmal együtt több száz panofix bundát varrtunk, annyira kedvelték, teljesen oda voltak érte. Sokat jártunk vásárba is, vittünk egy nagy láda bekecset, mivel hideg volt, mind megvették.

– *Tisztességesen megélt ebből a tevékenységből a család?*

– Aki becsületesen dolgozik egy életen át és kevés pénzt kér a munkájáért, az nem gazdagodik meg soha. Feleségem, Müller Mária, sajnos húsz éve meghalt már, a házasságunkból két fiú született. A feleségem, öcsém és a fiam is

mindannyian kitanulták a mesteriséget, fiam vizsgát is tettek. Az egyik fiam még ipart is váltott egy ideig. Van 3 fiúunokám, úgy tűnik, a legkisebbet érdekli a szűcsmesterség. Régen, az apám idejében 3–4 varrólány dolgozott velünk, és 3–4 inasgéd készítette elő a bőrt. Az államosításkor aztán elvették a műhelyt, de nem hagyunk fel a tevékenységünkkel, mivel ehhez értettünk. 1945-ben felköltöztünk a Malom utcából, megvásároltuk a Sirok házat, (Kossuth u. 5.), ahol lakást, varróműhelyt, üzletet alakítottunk ki. Később vet-tük ezt a Deák utcai házat, kis műhellyel, ide születtek a gyerekeim, azóta is itt élek.

Krausz bácsi beszélgetés közben több munkadarabot rak elém, majd egy szép nyakbavalót, egy botát, ezüstrókából, olyan úri hölgynek valót. Megmutat-

hallottam Mözsön egy fiatalasszonyról. Munka lenne bőven, hoznának ide sokan nyersbőrt, egyebet, de már nem vállalom, fizikailag nem bírom. Megöregedtem, fájnak az ízületeim, a derekam. Már csak egy kevés javítási munkát vállalom. De nem múlik el úgy nap, hogy ne jönnék be a műhelybe, és kicsit ne szőszmötölnék valamelyik darabbal, annyira ben-nem van a munka. Csak mindenki szeretné úgy a szakmáját, mint én, hogy nemegyszer még vasárnap, ünnepnap is bejöttem dolgozni. Ez volt az életem. Sok, szép darabot adtam ki a kezemből. Hogy mennyire ismerik a munkámat, arra egy példát mondok. Egyszer Németországból jött egy levél, csak ezt írták rá: „A bekecs szűcs Tolnán” és megtaláltak.

– *A családja generációkon át itt élte le az életét, ahogy maga is. Soha nem akart nagyobb városba költözni?*

„Medvebőrt, pumát is hoztak a megrendelők”

ja a speciális bőrvarrógépet, amivel a kemény bőröket varrja. Agyondolgozott kezén nem múltak el nyomtalanul a nehéz munkában eltöltött évek, ám az elégedett ember derűjével tekint a világra, aki mindent megtett, amit tudott. Szívesen beavat szakmája rejtelmeibe.

– A szűcsmesterség többfelé ágazik, attól függően milyen bőrt használunk, mit varrunk belőle.

Inas koromban még a jeges vízben vakaróval mostuk a Dunában a bőrt. Általában áztatni, mosni, cserzeni, speciális szerekkel pácolni, festeni, aztán szabni és varmi kell a bőröket, az így elmondva kevésnek tűnhet, de nagy szakértelmet és kézügyességet igénylő munka.

– *Más szűcsöt ismer-e Tolnán vagy a környéken? Ma, a műanyagok korában kap azért megrendelést?*

– Ma már országosan is kevesen vagyunk. Tolnán csak az én családom foglalkozott bőrrrel és talán Pakson, Baján egyvalaki. Újabban

– Soha nem mennék el Tolnáról, ragaszkodom mindenhez. A Duna mellett nőttem föl, gyerekként és fiatalon minden nap fejest ugrottam a folyóba. Aki nekem fontos, a családom, az ismerősök, mind itt élnek. Úgy érzem, engem itt megbecsülnek az emberek, fiam mindennap jönnek hozzám. Sokat változott a város, azelőtt egyetlen teherautó pöfögött csak az úton, majd a pesti buszos szállította az embereket, mára a nyugalom teljesen megszűnt. Annyi autó zakatol éjjel és nappal, amit nem képzeltem volna soha. Mi szépen, csöndesen éltünk a feleségemmel és a gyerekekkel. Soha egy hangos szó nem hallatszott. Apám arra tanított, hogy becsüljük a munkát mindig, a legnehezebb időben is, mert abból élünk.

– *Mi a szép a szűcsmesterségben?*

– Maga a munka. Ha nehéz is, de amikor elkészül valami, akkor elégedett vagyok. Mindegyik darab más, másként is kell nekiállni, ezért érdekes.

Burra

AZ ÓVODÁBÓL JELENTJÜK

Haladó hagyomány

Van abban valami felemelő, amikor azt látjuk, hogy sok-sok év tanítása nem vész el, és a modern technikával karöltve tovább hagyományozódik a következő generációra. Ezt példázta szeptember 21-én a Selyem ovisok szüreti mulatsága. Az óvoda pedagógiai programjában szerepel a hagyományörzés, bizonyítva, hogy ennek az ősidők óta létező tanulásként még mindig van létjogosultsága. Minden évszaknak megvannak a több évszázadra visszanyúló ünnepei, népszokásai. Ezek közül ősze elejének legfontosabb eseménye a szüret.

Már több mint 10 éve minden évben beöltöznék a gyerekek a hagyományos paraszti viseletbe, választanak maguk közül bírót és bírónét. Az események az óvoda udvarán kezdődnek. Innen indul a menet gyalogszerrel a bíróné házához, ahol kikérik, ezután a család süteménnyel és üdítővel vendégeli meg a sokaságot. Ekkorra már várja őket a hintó, ahogyan a kísérőket a lovas kocsik. Így jut el a menet Tolna központjába, ahol a Csurgó együttes kíséretével a

Bíró: Szabó Ervin, bíróné: Kóvári Milla

nagycsoportosok táncolnak. Innen a gyerekeket elviszik a Kápolnáig a kocsikon, közben a szülők levonulnak a már előzőleg feldíszített Lehel utcai sportszarnokba. Itt veszi kezdetét a szüreti bál.

Az idei hangulatra nem lehetett panasz. A gyerekek szívesen utánozták a táncokat, természetesen viselték nem mindennapos ruházatukat. A fardt táncosokat a rendezvény végén tombolasorsolás várta. A belépőjegyek egyben sorsjegyek is voltak, a kisorsolt tárgyakat a szülők gyűjtötték össze – kizárólag őszi termékekből (méz, paprika, krumpli, dió stb.). A bál bevételét mint

mindig, most is az óvoda szépítésére, fejlesztésére fordítják. Ezúton szeretnék köszönetet mondani minden szülőnek és támogatónak az összegyűjtött terményekért, díszekért, és segítségért az óvónők és gondozónők nevében:

Dudai Gabriella

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

2008. október 18-án társadalmi munkában rendezték át a Selyem óvoda udvarát az óvoda dolgozói. Új helyre került a homokozó, megszépültek a virágágyások, kivágtak egy fát. Ebben a tűzoltók is segítettek. A szülők közül sokat segítettek Lukács Lászlóné, Bredák József, Egri István, Baráth Péter, Horváth László. Az óvodák karbantartói is részt vettek a munkálatokban: Osztermayer Géza, Dudás József, Kónya Ernő. A jó hangulatú délelőtt után a dajkák halászlével vendégelték meg a segítőköt. Az óvoda vezetése és minden dolgozója nevében köszönjük a segítséget!

Zeneiskola hírei

■ 2008. november 19-én 10 órától a Fusz János Zeneiskola hangversenytermében a XII. Tolna Megyei Négykezes Találkozó résztvevőit hallgathatják meg az érdeklődők. Az értékelést Aszalós Tünde miniszteriumi szaktanácsadó végzi. A rendezvény nyilvános, mindenkit szeretettel várunk.

■ Decemberi előzetes Hagymányainak megfelelően 2008. december 15-én fél 6-kor a katolikus templomban tart hangversenyt névadója tiszteletére és a karácsony közeledtével a Fusz János Zeneiskola. Fellépnek: a zeneiskola fúvószenekara, kórusa és növendékei.

■ A Fusz János Zeneművészeti Alapítvány (Tolna, Fesztetich u.131. Adószáma: 18857577-17) az SZJA 1%-ból 2007-ben 186.524,- Ft támogatásban részesült, amelyet a zeneiskolás növendékek versenyeit, díjazásait, a III. Tolna Megyei Fuvolás Találkozó megrendezését, díjazását finanszírozta, valamint az alapítvány által évenként kiadott Fusz János Emlékplakett díjazásához és hangversenyek megrendezéséhez, fellépésekhez szükséges útiköltségre használta fel. Köszönettel számítunk segítségükre a jövőben is. Az alapítvány kuratóriuma.

EMLÉKÜKET MEGŐRIZZÜK... A Wosinsky Általános Iskola (volt 2. sz.) nyugdíjasai idén harmadik alkalommal keresték fel az elhunyt pedagógusok sírját a tolnai temetőben. Sajnos több mint 30 sírt tartanak már nyilván. Halottak Napja alkalmával virágot helyeztek el, mécsest gyújtottak és emlékeztek rájuk.

Nagycsaládosok sportversenye

Ha nem hullanának olyan intenzíven a falevelek, ha nem látnánk a szorgos szüretelőket nyújtózkodni egy-egy szőlőfürt után, akkor talán el sem hinnénk október 11-e van és nyári meleg. Ha viszont nyári meleg akkor „nagycsaládos sportnap”.

Most is háztömbkörűli futással kezdünk, melyen rendőreink és polgároink biztosították az utat. Utána bemelegítő mozgás következett, mintegy ráhangolódva a Családi sorversenyekre. Labdabegyűjtés, talicskázás rájárás stb. volt a játékok között.

A leg..leg..leg verseny most kicsit rendhagyó volt hiszen a sportnapunkat megtisztelő Mőzsi Szabó Pista bácsi és kedves neje Györke is részt vett a kosárra dobó versenyen NBA-s sztárokat megszegyenítő dobásokkal (képek a www.nfe.fw.hu oldalon).

Kicsit pihenhetünk és ezalatt két kedves vendége a sportnap-

nak Klemné Koleszár Ildikó és Gyulai János tartott nagyon tartalmas, érdekes előadást pekingi olimpia élményeiről.

A nap végét foci és női kézilabda zárta, majd következett az eredményhirdetés, melyről senki sem távozott üres kézzel.

A Civil Házban eközben már főtt a halászlé, melyet ezúttal e sorok írója főzött, megpróbálva helyettesíteni az eddigi szakácsot, Lampek Gyurit (Lasit). A segítő Lengyel-falusi Gábor volt. Nagycsaládos társaim viccesen úgy fogalmaztak: „gyűttem” vagyok, de azért a halászlém finom.

Makó Zoltán vez. tag

**Az orvosi ügyelet telefonszáma Tolnán:
440-340 vagy 06-30/95-75-825**

Meghívó

A TOLNA VÁROSI
NYUGDÍJAS
ÉRDEKSZÖVETSÉG

ÉZÁRÓ
ÜNNEPSÉGÉT

2008. december 6-án,
16 órai kezdettel tartja
a Bezerédj Pál Szabadidő-
központban.
(Lovarda)

KÖZREMŰKÖDNEK:

- a Bogviszlói Hagymány-
örző Egyesület táncosai
(kísér: Mihalovics Zsolt
és zenekara)
- a Nyugdíjas Szabadidő
Klub kórusa
- a Tolnai Német Nemzeti-
ségi Baráti Kör kórusa

A MŰSORT KÖVETŐEN
18 ÓRAKOR

Batyus Bált
tartunk.

A bál belépő díja: 800,-Ft/ fő

Rendezvényünkre szeretettel várjuk városunk lakóit. Jelentkezni a keddi fogadóórán (9-10 óra között) lehet a Civil Házban.

Nyugdíjas Érdekszövetség
Vezetősége

A Városi Könyvtár hírei

Felhívjuk a város polgáraitnak figyelmét, hogy a Városi Könyvtár továbbra is a régi helyén (Tolna, Bajcsy-Zs. u. 126.) várja olvasóit. A könyvtár nyitva tartása: hétkönapokon 9.00-17.00 óráig tart nyitva.

A Városi Könyvtár új programot indít fiatalok számára „Távol-Keleti Témák” címmel. Minden hónap második szerdáján 14.00 órától várjuk a kínai, japán, koreai és egyéb távol-keleti országok kultúrája, irodalma, művészete iránt érdeklődő általános iskolás 7., 8. osztályos, illetve gimnazista fiatalokat. Szeretnénk beszélgetni a mangákról és egyéb képregényekről, animékről, az egyes országok mondáiról, szokásairól, szokásairól, képzőművészetéről és minden egyébéről, ami a jelenlévőket érdekelheti. Első beszélgetés november 12-én szerdán 14.00 órától. Várunk minden érdeklődőt a Városi Könyvtárban!

A Városi Könyvtár színházbuszt indít 2008. december 13-án a József, és a színes szélesvásznú álomkabát című musicalre, a Madách Színházba.

Városi Könyvtár ismételten szervez könyvtári foglalkozásokat, elsősorban alsó tagozatos csoportok számára, de szívesen fogad felsős osztályokat, és övodás csoportokat is. Rendhagyó könyvtári órákat is tartunk, előre megbeszéltek témákban, alsósok és felsősök részére, környezet, irodalom, történelem, földrajz témakörökben, de egyéb rendhagyó foglalkozásokra is vállalkozunk, mint például egy zenehallgatási óra, vagy néprajz. Hasonló formában kínálunk lehetőséget a helytörténeti múzeum megtekintésére.

Az igényeket legalább egy héttel előre kérjük Link Judit könyvtárvezetővel egyeztetni a 440-170-es telefonszámon, vagy a tolmoly@tolnaairnet.hu e-mail címen.

A Városi Könyvtár idén decemberben ismét megszervezi az „Adventi ajándékosár” című programsorozatot, melyben az alsó tagozatosok számára kínálunk programokat „Meseútján gyermekeknek” címmel. Az igényeket kérjük egyeztetni a könyvtár vezetőjével.

Nincs lehetősége megvenni a legújabb napi- és hetilapokat? Szívesen nézgetne folyóiratokat? Nézzzen be hozzánk! Napilapok és folyóiratok széles választékával várjuk kedves olvasóinkat a Városi Könyvtárban. A helyben használat ingyenes!

APRÓHIRDETÉS

Házias ízesítésű savanyú káposzta fejesen és szeletelve folyamatosan kapható. Koncz Ádám, Tolna Bajcsy Zs. u. 85.

Bélyegritkaságokat is láthattunk

Kitartó tolnai filatelisták kiállítása

Fennállásának 50. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást a Tolnai Bélyegyűjtők Köre a Bezerédj Pál Szabadidőközpontban. Mintegy 8 gyűjtő anyagát tekinthették meg a látogatók.

Laszlovszky Imre mőzsi filatelistája türelmével dicsérte a paravánokon szakszerűen kasírozott, precízen elrendezett bélyegek sora. Láthattunk néhány kordokumentumot is; az első bélyegekből készült emléklap 1960-ból, oklevelek, fényképek. Egy különös világba nyerhetünk bepillantást, ahol a tudomány minden ága fellelhető volt: úrkutatás, az első atommeghajtású jégtörő, nemzetek egyenruhája, Nobel-díjasok, a megyék jellemzőit bemutató „Ismerd meg hazádat” sorozat, a magyar történelem nagy alakjai, valamint Steinbach Ferencnek, a kör elnökének legkedvesebb bélyegei, a festészet remekei. Különleges bélyegritkaság is kiállításra került. Az egyik a lengyel posta 400 évfordulójára kiadott blokk, mely finom selyemszövetből szőtt alapra nyomott kép és felirat. Másik, textílalapon kötőgépen szőtt virág felirattal. Igazi kuriózum mindkettő.

Steinbach Ferencről, a bélyegyűjtő kör elnökétől megtudtuk,

hogy az 50-es években még Szekszárdra jártak át a tolnai filatelisták, úgy 8-10 fő, amikor elhatározták, hogy itt helyben létrehozzák saját klubjukat. A textiles kultúrotthonban alakultak és működtek hosszú időn keresztül, majd a 60-as évektől selyemgyári dolgozók fogták össze, Szászi Béla, Bauer Márton és Steinbach Ferenc, aki a 70-es évektől tölti be az elnöki posztot.

Feri bácsi elmondása szerint az összejövetelek célja főként a vásárlási szándék és a csere. Irányadó a katalógusban feltüntetett ár. Gyakran különleges bélyegek kelnek el, találnak gazdára. Az is köztudott, hogy minél régebbi és egyedibb egy darab, annál értékesebb, például egy bélyeghibától is egyedi lesz a bélyegünk. Sajnos az utóbbi években sora szűnnek meg a körök, alábbahagyott a valamikori lelkesedés. Működtek ifjúsági szakkörök is, Tolnán legutóbb a katolikus iskolában, de most lehetetlen megszervezni.

Miért lesz valaki bélyegyűjtő? – kérdésemre Feri bácsi válasza így hangzott:

– Mindenki gyűjt valamit. A bélyegyűjtés egyfajta értéket képvisel. Azontúl, hogy szép, rengeteg információt közvetít és jobban megismerhető a világ. **Burma**

KOP-KA ZRT. TAMÁSI Jóval Jobban Jár!

2008. NOVEMBERI AKCIÓ az alábbi üzleteiben:

4. sz. Tolna, Deák F. u. 34. Tel.: 440-053, 570-777

Finom darált mák 200 gr.	299,- Ft
Porcukor 0,5 kg.	125,- Ft
Halasi finomliszt 2 kg	199,- Ft
Coop nápolyi 200 gr. (kakaós, citromos, vaníliás)	119,- Ft
Ráma margarin 250 gr.	159,- Ft
Előhűtött csirkecomb 1 kg (hátsónegyed)	499,- Ft
Kristálycukor 1 kg	189,- Ft
Coop füstölt párizsi 1 kg	479,- Ft

Várja kedves vásárlóit a 4. COOP ABC,
mert a COOP jó szomszéd!

Bezerédj Pál

Szabadidőközpont és Könyvtár

november havi programja

KÖZMŰVELŐDÉSI PROGRAMOK

HETENTE

kedd: 14.30-16.00 Tolnai Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat
kedd: 19.00-20.30 Madrigál kórus próba
péntek: 17.00 Egész-Ség Hónap előadás, 18.00 Egész-Ség Hónap előadás

KÉTHETENTE

hétfő: 16.00 Nyugdíjas Szabadidő Klub

MINDEN HÓNAP

második szerda: 17.00-18.00 Origami foglalkozás
harmadik hétfő: 16.00-17.00 Kéz- műves játszó

November 5. (szerda) 9.00-15.00 Egész-Ség Szerviz az ÁNTSZ közreműködésével

November 7. (péntek) 17.00 Bevezetés az allergológiába. Előadó: dr. Schranz Róbert háziorvos

November 7. (péntek) 18.00 Betegség, mint szimbólum, avagy az orvosság is bennünk van? Előadó: dr. Föglein Katalin NLP tanácsadó

November 14. (péntek) 17.00 Allergia a bőrgyógyászatban. Előadó: dr. Bajor Klára a Tolna Megyei Önkormányzat Balassa János Kórháza Bőrgyógyászati Osztályának osztályvezető főorvosa

November 14. (péntek) 18.00 Allergia: tünetmentesítés vagy gyógyulás? Előadó: dr. Föglein Katalin NLP tanácsadó

November 21. (péntek) 17.00 A felső légúti allergiás megbetegedések. Előadó: dr. Elek László fül-orr-gégész és audiológus szakorvos

November 21. (péntek) 18.00 A családban marad: öröklődő hajlam vagy másolt megoldási minta. Előadó: dr. Föglein Katalin NLP tanácsadó

November 25. (kedd) 9.00-11.00 Egész-Ség Szerviz dr. Salamon Tímea háziorvos közreműködésével

November 25. (kedd) 11.00 Szív- és érrendszeri betegségek és azok rizikófaktorai. Előadó: dr. Salamon Tímea háziorvos

November 26. (szerda) 18.00 „Közkincesse tesszük...” Szekszárd Kistérségi Közkincs Kerekasztal téli előadássorozata. „Az autópálya építés során feltárt kincsek” Geréné dr. Vízi Márta, a Wosinsky Mór Megyei Múzeum munkatársának előadása.

November 28. (péntek) 17.00 A dietotériapia a különböző betegségek kezelésében, különös tekintettel a táplálékallergiák esetében. Előadó: Bonyárné Müller Katalin dietetikus, a PTE Egészségügyi Főiskolai Kar docense

November 28. (péntek) 18.30 Reformkonyhai bemutató és kóstoló, ahogy Manzinger László, az Alimentál Étterem mesterszakácsa kínálja

November 28. (péntek) 18.00 „Üvegben táncoló fények”. Solymosi Livia ívegfestő kiállítása.

Decemberi előzetes a 12. oldalon.

DIÁKCEMEGE

Tolnai tálentumok

Két tolnai diák is részesült 2007–2008. évi megyei tanulmányi versenyeken elért I. helyezése jutalmául a Tolna Megye Talentuma díjban.

Inhoff Gergő a Varga Tamás Matematikai Versenyt nyerte meg (felkészítő tanára: Oberländer Sándor), Horváth Szandra Olimpia pedig a Ránki György Történelmi Verseny legjobbja volt (felkészítő tanára: Novothné Bán Erzsébet). Mindketten a Sztárai Mihály Gimnázium növendékei.

Az elismeréseket november 4-én a szekszárdi régi Vármegyeháza dísztermében a Tolna Megyei Önkormányzat, a Commitment Köznevelési KHT. és a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium szervezésében megtartott ünnepségen dr. Puskás Imre, a megyei közgyűlés elnöke, Szilágyi Szilvia, az Eötvös József Pedagógiai Szolgáltató igazgatója valamint Onodi Szabolcs, a Bonyhádi Evangélikus Gimnázium igazgatója adta át.

A TMÖ Sztárai Mihály Gimnáziumának beiskolázási kínálata a 2009/2010-es tanévre

(01) 6 ÉVFOLYAMOS KÉPZÉS

Kiemelt tantárgyak: egy idegen nyelv heti 5 órában (angol vagy német) és informatika
A felvételtől a központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszerzett írásbeli vizsga és az 5. év végi, 6. félévi elméleti tantárgyak eredménye alapján készített rangsor szerint döntünk. (50-50%).

Jelentkezés az írásbeli vizsgákra:

2008. december 10-ig

Jelentkezési lap letölthető az OM vagy az iskola honlapjáról.

Az írásbeli felvételi vizsga ideje:
2009. január 23-án 14 órától

Pótló felvételi: 2009. január 29-én 14 órától. Pótló felvételi vizsgát azok a tanulók írhatnak, akik az előző alkalommal nekik fel nem róható ok (orvos által igazolt betegség, váratlan közlekedési nehézség stb.) miatt nem tudtak részt venni az eredeti időpontban.

Nyílt nap: 2008. december 5-6. péntek-szombat

(02) INTENZÍV ANGOL NYELVI ÉS INFORMATIKAI OSZTÁLY (5 évfolyamos képzés)

A nyelvek mellett (angol mint első idegen nyelv heti 10 óra, illetve a tanuló választása szerint német, olasz vagy francia mint második idegen nyelv heti 3 órában való tanulása) hangsúlyos szerepet kap az informatika oktatása is.

Felvételi vizsga nincs, a 7. év végi és a 8. félévi elméleti tantárgyak alapján rangsoroljuk a jelentkezőket.

Nyílt nap: 2008. november 28-29. péntek-szombat

Nyílt nap mindkét tagozat számára: 2009. január 30-31. péntek-szombat

Péntekenként 8 órától tájékoztató és tanórákon vehetnek részt az érdeklődők, szombatonként 9 órától 11 óráig általános tájékoztatást kapnak az intézményről és a képzésekről. Érdeklődni lehet személyesen, telefonon vagy e-mailben; nézze meg honlapunkat!

Sztárai Mihály Gimnázium, Tolna, Bajcsy-Zs. 73.
Telefon, fax: 74/440 571,
Igazgató: Novothné Bán Erzsébet
Pályaválasztási felelős:
Szabolcskáné Szentes Ilona igh.
E-mail: gimi@sztaraim-tolna.sulinet.hu
Honlap: www.sztaraim-tolna.sulinet.hu

Portugáliában jártunk

A Sztárai Mihály Gimnázium pályázatát nyert a Comenius Iskolai Együttműködések projektje, amely lehetőséget biztosít iskolánk 16 tanulójának arra, hogy négy ország egy-egy iskolájába látogathasson. Az első út Portugáliába vezetett.

Elindultunk Portoba (Portugália) 2008. október 13-án három diáktársammal (Rozgonyi Péter, Koleszár Dávid, Inhoff Gergő) és 2 kísérő tanárral (Maráczai Gyöngyi, Krocscó László). Még egyikünk sem repült, tehát nagy élmény volt ez is számunkra. Portóban volt a találkozó a többi diákkal: a bolognásokkal és a franciákkal. A lengyelek az időjárás miatt lekésték a járatot, így nekik egy későbbivel kellett menniük. Majd Lageosa do Dao-ba vettük az irányt, ami Portótól 2 órányira volt. A sok utazástól fáradtak és éhesek lettünk, így ránk fért egy kis ebéd az iskolában. De ki gondolta volna, hogy polipot kapunk már az első nap! Mindegy, azért ettünk belőle. A „fantasztikus” ebéd után beosztották, hogy ki kihez megy. Én egy Rafael nevű 15 éves sráchoz kerültem, akinek a családja nagyon kedves volt velem.

Másnap reggel 8:35-re mentünk be az első órára. Majd az óra után nem sokkal kezdődött a nyitó ceremónia, ahol igaz, hogy összekeverték a himnuszunkat a franciáival, de megoldották a problémát. Ezen a rendezvényen táncokat, énekeket és még sok mászt adtak elő a portugál diákok. Délután Tondelába vezetett az utunk, hogy ott megnézhessük a fontos látványosságokat. A városházán üdvözölt minket a polgármester, aki az üdvözlő szavak után megajándékozott bennünket pár aprósággal. Este valamennyi tanár és diák egy étteremben vacsorázott. Szerintem itt kovacsolódunk össze a legjobban, beszélgettünk és jókat nevetgettünk. Nem csak Rafaellel, hanem a többi portugállal is összebarkóztam. És még a menü is nagyon izlett!

Következő nap megismerkedhettünk néhány portugál szóval (pl.: köszönöm: obrigado). A nap további részében meglátogattunk egy pincészetet, ahol megfigyelhettük, hogyan készülnek a portugál borok. A délután sporttal (főként focival) telt el. Az este egy részét Rafael egyik unokatestvérénél töltöttük, majd a családdal egy kávézóban focimeccset néztünk.

Csütörtök délelőtt a Sangemil gyógyfürdőt mutatták meg nekünk. Az utolsó napi ebédet a mi kedvünk szerint állították össze: disznóhúst kaptunk krumplival. Délután Viseu-be mentünk. Ott is igyekeztek megmutatni mindent, ami számunkra érdekes lehet, a katedrális, a templomot és a történelmi nevezetességeket. Sétáltunk a keskeny utcákon és fényképeket készítettünk. Elmaradhatatlan program volt még a Palácio do Gelo bevásárló-

Viseu temploma előtt a tolnai csapat

központ meglátogatása. Ilyen nagy épületet rég nem láttam.

Számomra a legfelejthetlenebb esemény a búcsúest volt. A vacsorán részt vettek a tanárok, a diákok és családtagok. A főétel után egy portugál néptáncsoport adta elő táncait, amibe bennünket is bevontak. Ezután minden ország bemutatta az előre betanult táncát. Szerintem a mi táncunk volt a legjobb!

Elérkezett a búcsú pillanata... Sokkal nehezebb volt, mint amire számítottam. Mindenkin látszott a szomorúság, tudtuk, hogy el kell búcsúznunk a partnerünktől és másoktól, akikkel összebarkóztunk.

Még az éjszaka elindultunk Portoba, hogy megnézhessük az óceánt és néhány fotót készíthessünk a város látványosságairól.

Kellően fáradtan, élményekkel gazdagodva, de nem örömmel szálltam fel a repülőre. Azt hiszem, nem túlozok, ha azt mondom, életem eddigi legnagyobb élményét élhettem át, és néhány nagyon jó barátot tettem szert.

Vajda Gergely 9. A

MEGHÍVÓ

A szülőföldjüket elhagyni kényszerülő, Magyarországra áttelepített felvidéki családok emlékére az áttelepítés befejezésének 60. évfordulója alkalmából **megemlékezésre és emléktábla elhelyezésre kerül sor a mőzsi Református Imaház-nál 2008. november 22-én szombaton du. 15 órakor.** Az ünnepi alkalomra hívunk és várunk minden felvidéki családot és természetesen minden érdeklődőt, Mőzsről és Tolnáról egyaránt.
Rikker Józsefné, az ünnepség szervezője

A MŐZSI BARTÓK BÉLA NŐI KAR

tisztelettel meghívja a város polgárait új repertoárját bemutató **HANGVERSENYÉRE**

2008. november 22-én szombaton 18 órára a tolnai katolikus templomba.

Minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk.
A kórus vezetősége

TOLNAI KORNVIKA

A hajógépész visszánéz

Nem a világ meghódítása a dolgunk, hanem az élehetőbbé tétele. Történelmi tárgyú könyveket olvasgatva rádöbben az ember, hogy a fegyverek soha semmit nem oldottak meg. A háborúk „eredménye” az volt, hogy X. helyett Y-nak adóztak a nép. De a szántóvető, szántóvető maradt, az udvaronc meg udvaronc.

Ilyesfajta tanulságok szűrhetők le Baka János visszaemlékezéseiből is. Az idős férfi dunai hajós, hajógépész volt, aztán megjárta az orosz fogságot, és csontsoványan került haza, Mözsre. Kalandjait

papírra vetette, a világháború alatti hajós balesetekről – amikor aknák hímálóztak a Dunán –, és a novgorodi hadifogságról, ahol mínusz 32 fokot is mértek.

„Mínusz 20 fokig ki kellett vonulni a munkabrigádoknak dolgozni. Reggelente csákánnyal vertük fel a fagyott talajt, és igyekeztünk legalább olyan mélyre ásni, hogy a hideg szélről védve legyünk.”

Később javultak a kilátások. „A fürdőben egy alkalommal, míg a ruhámra vártam, egy sztálingrádi német hadifogollyal beszélgettem. Azt mondta, ne hagyjam el ma-

gam, aki az első telet átvészeli, az már bízhat abban, hogy túléli a hadifogságot.”

Kibirta és hazajött. „A műzsi átlomáson már várt a sógorom, ott-hon pedig édesanyám, édesapám, és a húgaim. Közel háromévi távollét után, megértük a boldog viszontlátást. Lefogyva 55 kilóra, de egészségesen sikerült hazatérnem.”

Sok tolnai hajós életútja alakult ilyesféleképpen a XX. század derekán. Érdemes volna ezeket összegyűjteni és egy helytörténeti kiadványban közzé tenni, amíg élnek, akik elmesélhetik... Wessely

CSSK HÍREK

A tolnai és a műzsi Idősek Klubja tagjai szeptember 17-én megtekintették Verseghy Ferenc fazekas népi iparművész kiállítását.

SZAKMAI NAP

Tolna és az ellátáshoz társult települések gyermekvédelmi és szociális szakemberei számára december 4-én 9 órai kezdettel tartjuk a Családsegítő Központ Szakmai Napját. A szakmai nap témái:

- Pszichoszomatikus fejlődési zavarok gyermekkorban (dr. Barna Györgyi, gyermekorvos)
- A média és az erőszak hatása a kisiskolás gyermekekre (Füves Erika, pszichopedagógus)
- Az első X – A gyermekvédelem első 10 éve (Révész Magdolna, a Fióka Gyermek és Ifjúságvédelmi Központ vezetője)
- Családfejlődés és gyermeknevelés magyarországi roma közösségekben (Nagy Pál, Szent István Egyetem Gödöllő)

ELLENŐRZIK AZ ÁPOLÁST
Intézményünk Tolna Város Önkormányzatának 19/2008. (IV.25.) önkormányzati rendelete alapján az ápolási díjban részesülőknél 2008. októbertől az ápolási kötelezettség teljesítését kéthavonta ellenőrzi. Az ellenőrzés során együttműködik a háziorvossal is, hogy meggyőződhessen az ápolat személy egészségi állapotának esetleges romlásáról és annak okairól.

GYÓGYFÜRDŐBEN JÁRTUNK
Az Idősek Klubja tagjai 2008. október 14-én a Mórahalmi Gyógyfürdőbe látogattak. A kirándulást a Tolnai Háló Közalapítvány támogatta.

NE DOBJA KI, ADJA NEKÜNK!
Kérjük a lakosságot, hogy amennyiben még működőképes, de használaton kívüli mosógépe, tűzhelye, kályhája vagy egyéb háztartási eszköz, illetve gyermekének megunt játéka van és azt szívesen felajánlaná rászoruló embereknek jelezze a Családsegítő Központban.

Tolna Város Önkormányzatának Családsegítő Központja
7130 Tolna Bajcsy-Zs. u. 96.
Tel.: 74/443-825, 74/540-711

Kis Pitypangok Cserencen

A tolnai Pitypang Óvoda négy csoportja október elején az Állatok Világnapja alkalmából ellátogatott a Decs melletti Cserenc pusztára. Beődök Berci bácsi élményszerű kalauzolásával megismerkedhettek a gyerekek a gemenci erdőben található állatokkal.

Állatok közt, természetes környezetben

Az erdei állatokon kívül, lehetőségük nyílt sokféle háziállattal való ismerkedésre is a közelben található Prücsök-tanyán. Láthattak lovakat, pónilovakat, szürke marhát, csacsit, sertéseket, törpe baromfit, libákat, komondort, tehát minden olyan állatot, ami egy tanyán megtalálható.

Az óvodában több napon keresztül dolgozták fel az élményeket, beszél-

gető körök alkalmával idézték fel a látottakat és rengeteg rajz és egyéb alkotás, barkácsolás készült. Az elkészült munkákból az óvoda folyosóján

közösen kiállítást rendeztek be a gyermekek és óvó nénik munkáiból, melyet a szülőknél mellett minden óvodába látogató megtekinthet.

A „TOLNAI TUDÁSÉRT” KÖZALAPÍTVÁNY ezúton mond **KÖSZÖNETET** mindazoknak, akik adójuk 1 %-ával segítették a közalapítvány munkáját, a tolnai diákok továbbtanulását.

Továbbra is szívesen fogadjuk támogatásukat, a közalapítvány adószáma: 18863723-1-17. A „Tolnai Tudásért” Közalapítvány bankszámlaszáma: 11746108-20022947.

Külön megköszönjük Tolna város szülöttének, **Tóth János** Kossuth-díjas operatőr úrnak, valamint a Raiffeisen Bank Zrt-nek, hogy 2008-ban támogatták közalapítványunkat!

A Tolnai Tudásért Közalapítvány Kuratóriuma

KÖSZÖNJÜK

A Tolnai Háló Közalapítvány megköszöni mindazon adófizető állampolgárok felajánlását, akik a 2007. évi SZJA 1 %-át a Közalapítvány rendelkezésére bocsátották.

Egy legenda újra éled!

A MERRYS EGYÜTTES BULIJA

November 29-én (szombaton)
a tolnai Biliárd Szalonban, 21 órától
Belépődíj 1000 Ft/fő

Bezerédj Pál

Szabadidőközpont és Könyvtár

Decemberi előzetes

December 13. (szombat) I. Tolnai Zenésztalálkozó. Szervező a Zenész Klub

December 19. (péntek) 18.00

Ferencz Orsolya dalestje a Fusz János Zeneiskola hangversenytermében

A közművelődési programokkal kapcsolatban érdeklődni lehet Kocsi Erika művelődésszervezőnél az 540-036-os telefonszámon vagy a bezeredj@gmail.com e-mail címen.

SAJÁT SZERVEZÉSŰ SPORTPROGRAMOK

Röpisuli (10 éves kortól)

kedd: 16.00-17.00,
csütörtökön: 15.00-16.00

„Különtesi” alsósoknak

szerda: 16.45-17.45

Asszonytorna

hétfő: 16.00-17.00
szerda: 18.00-19.00

A sportfoglalkozásokkal kapcsolatban érdeklődni lehet Farkas Zsuzsanna sportszervezőnél az 540-035-ös telefonszámon. A többi sportfoglalkozás a terembeosztás táblázatban tekinthető meg honlapunkon.

A Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár intézményrendszerének kínálata, azok részletes programjai, valamint a korábbi programok, fotóalbumok megtekinthetők a <http://www.bpszk.eoldal.hu> oldalon.

BERECZ ANDRÁS

alternatív Kossuth díjas ének- és mesemondó volt a Nagycsaládok Tolnai Egyesülete által szervezett „Mesélő téli esték” sorozat előadója november 4-én. A zsűfoglalásig megtelt gimnázium aulájában sajátos székeles meséket s egy csuvas népdalt is hallhatott a lelkes közönség.

Baksainé Kenessey Éva

Költöző szobrok

Folytatás az 1. oldalról.

Egy, a városszéli Szent Vendel már új helyén áll, a Festetich utcai Nepomuki Szent János és a Kaszárnya utcai Szent Sebestyén viszont még a restauráló műhelyben készül erre a lépésre.

Üresen álló talapzatuk láttán többen is felhívták lapunkat, nem járnánk-e utána, hová tűntek a szobrok? Minderről, magától a polgármestertől kértünk tájékoztatást.

A hír igaz – tudtuk meg dr. Sümegyi Zoltántól – a szobrok valóban költöznek. A helycsere három alkotást érint. Ebből kettő műemlék – velük különösen körültekintően kell bánni – de a harmadik is régi már. Legtávolabbra mostani helyétől a selyemgyárral szembeni Nepomuki Szent János kerül. De nem idegen környezetbe, hanem oda, ahol eredetileg is állt. Kevesen tudják ugyanis, hogy ez a szobor annak idején a mostani Hősök térére, vagy ahogy akkor nevezték, a Búzapiac térére állt. A vízen élők védőszentjeként a kikötő felé mutatta az irányt, ami az egykori ártézi kútnál volt. Nagyjából hatvan éve állt e helyen. Most a transzfor-

mátor fogságából kiszabadulva, eredeti helyére, kerül. Hogy melyik sarkán fog állni a térnek, az, attól a még elbírálatlan pályázattól függ, amely ha nyer, az egész mostani Hősök terét átépítené. Ez a szobor egyébként valószínűleg Tolna legrégibb szobra is, legalább kétszáz éves. A másik műemlék, a Szent Sebestyén nem kerül messzire. Csak pár lépésnyire, a gimnázium kerítésén belülre. Ezt a helycsere két ok indokolja. Az egyik a vandallizmus, amely az elmúlt évtizedekben letörte a szobor karját, megrognálta a talapzatát, összetörte márványtábláját, stb. A másik pedig az, hogy öregedő, évszázados fák alatt áll. Így, ha ott marad, akkor, amit a vandálok meghagytak belőle, azt egy nyári vihar tehetné teljessé, mint ahogy tette is a szemben lévő, azóta felújított Kaszárnya utcai keresztel. Szent Sebestyén a katonák védőszentje, így azzal a pár méterrel, amivel közelebb kerül az egykori laktanyához, nem róható fel neki, hogy elhagyta „örhelyét”.

A Szent Vendel felállításától, egészen idáig a Cigány-dombra nézett, a település legszélén, a gulyák,

csordák, nyájuk vonulásának útján. Lévén hogy ő az állattartók védőszentje. Ezekhez most se lesz hűlen. Csak onnan, ahol idáig állt, a lakótelep kerítésének egy eldugott szögletéből, amit ráadásul mára egy jókora szomorufűz is takar, lép kicsit előrébb, az országút túlsó oldalára. Ez a szobor is sokat szenvedett az útszéli „erőművészeketől”. Mostani helyén, a Kommunális Kft. kapusbódéjával átellenben, minden bizonnal nagyobb védelmet is élvez. Ez az alkotás – mivel nem műemlék – már készen van, és szépen felújítva el is foglalta új helyét.

A köztéri szobrok rendbetétele kapcsán még szólnunk kell két kőkeresztről is. Ezek nem költöznek el, csak megújulnak. Az egyik a Babits utca – Deák Ferenc utca sarkán lévő, kápolnával részben szembe lévő kereszt, ami már elkészült (nagyon-nagyon elhanyagolt állapotban volt), a másik pedig a Bezerédj tér keresztje, a selyemgyári teherporta közelében, ami szintén, ha így marad életveszélyes lesz. (Még nem az.) Ezt a közeljövőben lesz újítják fel. Ahogy azonban, hogy újabb száz évekig is itt álljanak, nem elég a pénz és az óvó szakértelem. Néhai őseink a védelmünkre állították, most rajtunk a sor. Óvjuk, védjük őket! *ká*

Tájékoztatom a tisztelt lakosságot, hogy településünkön megvalósult a **használt fényforrások** (fénycsövek) **visszagyjútása**. Gyűjtőedények kerültek kihelyezésre a közoktatási intézményekben, a polgármesteri hivatalban és a Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár épületeiben. Az edényekben gyűjthető mindennemű háztartásban keletkező fényforrás. Az elhelyezés költség- illetve díjmentes.

Honti Máté, településüzemeltetési ügyintéző, Tolna Város Polgármesteri Hivatala

Megújult utcák

Nem kell már a kátyúkat kerülgetni annak, aki akár kerékpárral vagy autóval közlekedik a Petőfi utcában Tolnában. Kedvezett az időjárás az útfelújítóknak, így már a végéhez közelednek a munkálatok. A képviselőtestület döntése nyomán az 1. számú választókörzetben új köntöst kapott a Kaszárnya utca valamint a Petőfi utca.

Baksainé Kenessey Éva a körzet képviselője Varga Józseffel beszélget a felújított Petőfi utcában

TolnaAirNet

INTERNET SZOLGÁLTATÁS

MOST A BEKÖTÉSI DÍJ JNGYENES!!!

- **nincs hűségnyilatkozat** •
- **korlátlan adatforgalom** •

A szolgáltatás igénybevételéhez nem szükséges se telefon, se kábeltelevízió, így járulékos költségek nem keletkeznek.

Egyedi vagy nagyobb sáv szélesség igény esetén, részletes tájékoztatásért kérjük keresse ügyfélszolgálatunkat az alábbi telefonszámon.

Tel.: 06-30/365-9314 www.tolnaairnet.hu

A TolnaAirNet ajánlata:

Sebesség   Ár/Hónap

I. csomag: 512/128 kbps **3490 Ft/hó**

II. csomag: 1024/256 kbps **4490 Ft/hó**

III. csomag: 1536/384 kbps **5490 Ft/hó**

BŰN-TÉNY

Hajszálon múlt a tragédia

Rovatunkban a városban az előző hónapban elkövetett bűncselekményekről, azok felderítéséről és bűnmegelőzési tanácsokról olvashatnak. A Tolnai Hírlapot Bölöny Csaba r. százados, a Tolnai Rendőrőrs bűnügyi alosztályvezetője tájékoztatta.

• Súlyos bűncselekmény történt a múlt hónap elején Mőzsön. Egy helyi fiatalokból álló, négy fős társaság az utcán szőváltásba keveredett egy idősebb férfivel. A fiatalok a házáig követték a későbbi sértettet. Előbb a kaput rugdosták, majd bementek az udvarra, végül berúgták a bejárati ajtót. A sértettet a házban agyba-főbe verték, székkel ütötték, rugdosták. A férfi szerencsére csak könnyű sérüléseket szenvedett. A bűnügyi alosztályvezető szerint azonban nagyon kevésen múlt, hogy nem történt komolyabb baj. A gyanúsítottak ellen csoportos garázdaság büntette miatt indult eljárás, de még vizsgálják, milyen járulékos bűncselekmények állapíthatók meg az eset kapcsán. A helyi fiatalok egyike korábban már többször összetűzésbe került a törvénnyel.

• A rendőrség a pénztárca és bankkártya lopások veszélyére hívja fel a figyelmet. Általában boltokban tűnhetnek el az értékes holmik. Nem csak a vásárlók, hanem olykor az eladók is a lopások kárvallottjaivá válnak. Az ilyen jellegű bűncselekmények egy részét feltehetően utazó bűnözők követik el. Erre utal, hogy az egyik ilyen esetben a bankkártya eltűnésének felfedezése után fél órával már Baranya megyében vettek fel pénzt a kártyáról. A rendőrség arra is figyelmeztet, hogy a bankkártya PIN-kódja soha ne legyen a kártya mellett, hiszen ezzel a tolvajok dolga lesz könnyebb a pénzfelvételnél.

• Ugyancsak nagyobb odafigyelést javasol a rendőrség a garázsok, melléképületek zárására. Többször előfordul, hogy tolvajok éjjel beugranak az udvarra és a nyitva hagyott melléképületekből értékes kisszerszámokat, horgászfelszerelést visznek el. Ezeket a bűncselekményeket az épületek zárásával jó eséllyel meg lehet előzni.

RÉGI TOLNAI KÉPESLAPOK

„Egy települést – ami egyúttal lakóhelyünk is – lehet többféleképpen szeretni, például úgy is, hogy megőrizzük értékeit az utókornak.”

Király József

A korabeli felvételen a Kossuth Lajos utcát láthatjuk.

A Mőzsi Művelődési Ház november havi programja

A HELY, AHOL ÉLÜNK címmel ismeretterjesztő előadássorozat 2. előadása. Időpontja: 2008. november 13. csütörtök 18 óra. Helyszíne: Mőzsi Művelődési Ház.

A 17. sz. végi – 18. század néprajza, a németek és a felvidéki tótok betelepítése. Előadó Dr. Kovács Sándor főiskolai tanár, a Wosinsky Mór Megyei Múzeum néprajzkutatója, főiskolai tanár.

2008. november 17. hétfőn, 17.00 órakor FALUSI ESTÉK MŐZSÖN. A Mőzsi Német Nemzetiségi Klub meghívására Mőzsi Szabó István mesél a klub tagjainak és az érdeklődőknek.

Nyitvatartási idő: munkanapokon 16.00-20.00 között. Telefonszám: 74/440-450

A Tolnai Ipartestület részéről 4 fős delegáció járt **Stutensee-ben** szeptember 28-30 között, ahol az őszi vásáron a tolnai kézművesek munkáit mutatták be.

Nemzeti kincsünk a rovásírás – 10. rész

Összerovás – 4. rész

Magyarázat az előző szám példaszavaihoz

A habakolás (hab-ak-ol-ás) szót két változata csak az „l” és „o” betűk összevonásában különbözik. A habatolás (hab-at-ol-ás) második változatában hangzóugratást is végeztünk, zárójelben az „l” és „t” betűk egyik lehetséges összevonására adtam egy ötletet.

A hagyatéék (hagy-at-ék) szó ilyen formájú összevonását csak azért tüntettem fel a megadott alakban, mert jelezni szerettem volna, hogy az „ek” hangnak ilyen, vagy ehhez hasonló módon való „megnyitása” nem mindig ajánlott és nem is hasznos. Az „é” betűt külön kell tehát jelezni.

A hajdanoz (haj-dan-oz) utolsó szótagjában az „o” betűt fordított iránnyal is lehet jelölni. A maradandóság (mar-ad-and-ó-ság) második és harmadik változatában hangzóugratást végeztünk, az első szótagot kétféleképpen is tudjuk jelölni. Amint az észrevehető, mind az előbbi szónak a „dan”, mind pedig az utóbbinak az „and” szótagja ugyanazzal a betűösszevonással (n, d, a betűkből) jelölhető, és a szókörnyezet adja meg a helyes olvasatot. Az Anna szóra feltüntetett „na” összevonás egyértelműségét a magánhangzók csoportosítása (magas és mély hangzók) adja – az „unna” szó is egy lehetőség lenne, ezt a szövegkörnyezet szűri ki.

A következő részben egyéb összevonás-lehetőségeket is bemutattunk.

rovaszfs@gmail.com

BORDA TÜZÉP

Tolna, Dombori u.
(volt gázcseretelep)

- AKÁC TŰZIFA
  - VEGYES TŰZIFA
  - SZÉN
  - CEMENT, MÉSZ
  - EGYÉB ÉPÍTÉSI ANYAGOK
  - SÓDER-, HOMOK-SZÁLLÍTÁS
  - FUVARVÁLLALÁS
- BORDA LÁSZLÓ**
magánfuvarozó
20/96-59-800

GAZDABOLT

A MÖZSI POSTA MELLETT
(TEMETŐ U. 1.)

Ajánlatunkból:

- ☞ Zománcos kályhacsövek, könyökök, alágújtós, konix égésfokozó
- ☞ Samotpor, vízüveg, kályhafénypor
- ☞ Fűrészek, fűrészlapok, fejszék, balták, nyelek
- ☞ Patkánymérgek, egérmérgek, csapdák
- ☞ Zseblámpák, elemek, normál-, csillár-, zseblámpa izzók
- ☞ Szegek, csavarok, zárok, kilincsek, lakatok, láncok
- ☞ Csaptelepek, csapbetétek, zuhanyfejek, zuhany gégecsövek, fürdőszoba felszerelési cikkek
- ☞ Villanykapcsolók, vezetékek, foglalatok, hosszabbítók, koax kábel
- ☞ Háztartási vegyi- és műanyag áruk, papírárak, írószerek
- ☞ Szemetes zsákok (10 l-160 l-ig), hűtőtasakok (1kg, 2kg, 3kg)
- ☞ Műanyag kukák, talicskák, lavórok, műanyag edények disznóvágáshoz

TÉRJEN BE HOZZÁNK, MEGÉRI!

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 7.30–11.30-ig, 13–17 óráig
szombaton 8.00–11.00 óráig **Tel.: 30/916-84-08**

ÜVEGEZÉS- NYÍLÁSZÁRÓK

REHAU típusú műanyag nyílászárók

forgalmazása, beépítése,
bontással, kőműves munkával rövid
gyártási határidővel, GARANCIÁVAL.

Külső, belső ablakkönyöklők

TELJES KÖRŰ

ÜVEGEZÉSI MUNKÁK

Herczig és Társa

20/355-43-68 • 30/377-53-36
Tolna, Rákóczi u. 58.
Telefon: 74/441-568

GMV

Tolna, Festetich út 63.
alatti telephelyén
továbbra is
magas áron átvesz
lemez-, vas- és
fémhulladékot.

NYITVA TARTÁS:
hétfőtől péntekig
8–15.30 óráig
Telefon/fax: 441-632

Gyapjú- paplan és gyapjúfonal- készítés

RIKKER JÁNOS
7131 Mőzs,
Temető u. 2.
Tel./fax: 443-083

HITELPONT

CHF-, euro-, JPY és forintalapú jelzáloghitelek
ingatlanvásárlásra, felújításra, bővítésre, építésre.
SZABAD FELHASZNÁLÁS, HITELKIVÁLTÁS

HITELÖSSZEG	FUTAMIDŐ			
	10 év	15 év	20 év	35 év
1 000 000 Ft	9 828 Ft	7 118 Ft	5 790 Ft	3 759 Ft
2 000 000 Ft	29 735 Ft	21 154 Ft	16 869 Ft	11 328 Ft
4 000 000 Ft	49 491 Ft	35 191 Ft	28 049 Ft	18 897 Ft

Ingyenes tanácsadással és testre szabott hitelajánlatokkal várunk
minden kedves érdeklődőt!

Vállalkozóknak egyedi hitel-, lízingajánlatok!

HITELPONT IRODA Tolna, Szent István tér 2.

Tel./fax: 74/493-208 Tel.: 74/442-317 Mobil: 30/690-67-46, 70/322-84-83

Tiboláné Szilágyi Erzsébet
látyszerész

TIBOLA OPTIKA

Lásson tisztán, olcsóbban! SZEMÜVEGKERET AKCIÓ!

Divatos márkás keretek NAGY VÁLASZTÉKBAN.

10–50 %-os árengedmény, amíg a készlet tart.

60 év felett és gyermek szemüveg keret +5 % KEDVEZMÉNY

7130 TOLNA, SZENT ISTVÁN TÉR 1. TEL.: 74/440-511

Péter Jenő és Fia Építőipari Bt.

7130 TOLNA, BARTÓK BÉLA ÚT 85.

Fő tevékenységeink:

- Új lakás építése, valamint régi lakás felújítása: anyagbeszerzéssel, szállítással, kulcsátadással.
- Régi lakások ingyenes felmérése: átalakításhoz tervezés, költségvetés-készítés.
- Térburkolatok tervezése, kivitelezése.
- Homlokzatok hőszigetelése és felújítása.
- Mindenféle építőanyag kedvezményes árú beszerzése és házhoz szállítása.
- Családi ház és egyéb épületek műszaki kivitelezését és ellenőrzését vállaljuk.

Az általunk elvégzett munkákra és az általunk beszerzett építőanyagokra
TELJES KÖRŰ GARANCIÁT VÁLLALUNK!

Elérhetőségeink: Telephely: 7130 Tolna, Zrínyi u. 1/A • Tel.: 20/9410-198

LONDON KISÁRUHÁZ nyitva tartása: 9–17 óráig

SZALAI LAKATOS BT.

- ACÉLSZERKEZET GYÁRTÁSA ÉS SZERELÉSE
- MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK, BERENDEZÉSEK GYÁRTÁSA, SZERELÉSE
- FELRAKÓ HEGESZTÉSEK, FORGÁCSOLÁSI MUNKÁK ELVÉGZÉSE: ESZTERGÁN, MARÓGÉPEN, GYALUGÉPEN

Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 72.
Telefon: 06-30/9272-942
Műhely: 74/443-253

Schalli Zoltán

Víz- szennyvíz,
fűtészerezés,
gázszerezés
és javítás

Tolna, Táncsics M. u. 11.
Tel.: 70/3617-064

ÁRNYÉKOLÁS- TECHNIKA

REDŐNY

(műanyag, alumínium, fa)
RELUXA, SZALAGFÜGGÖNY,
fix-mobil szűnyogháló,
napellenző, harmonikaajtó,
hevederzár.

KÉSZÍTÉS – JAVÍTÁS

ÚJVÁRI RÓBERT

Tolna, Wosinsky u. 4.

Telefon:

74/441-477 és 20/35-54-368

TORNÓCZKY ISTVÁN

BÁDOGOS

- Ereszcsatornák készítése
– horganyzott acéllemezből
– alumíniumból
– rézből
- Lindab ereszcsatornák többfajta színben
- Lindab tetőrendszerek készítése
– cserepes lemezből
– trapézlemezből

Tolna, Ady Endre u. 16.

Telefon:

30/204-56-90, 74/443-626

Szeretettel meghívjuk Önt és barátait **2008. november 28-án 18 órakor** a Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár kiállítótermébe **Solymosi Livia üvegfestő „Üvegben táncoló fények”** című kiállításának ünnepélyes megnyitójára.

A kiállítást megnyitja Verseghy Ferenc fazekas népi iparművész. A kiállított tárgyak előjegyezhetők és a kiállítás végén megvásárolhatók! A kiállítás december 19-ig tekinthető meg hétköznapiokon 9.00 órától 18.00 óráig.

M
E
G
H
Í
V
Ó

Solymosi Livia

„Üvegben táncoló fények”

c. kiállításának megnyitójára

2008. november 28-án 18 órakor
Bezerédj Pál Szabadidőközpont és Könyvtár Kiállítótermébe
A kiállítást megnyitja:
Verseghy Ferenc fazekas népi iparművész
A kiállított tárgyak előjegyezhetők és megvásárolhatók
A kiállítás december 19-ig tekinthető meg hétköznapi 9.00-18.00 óráig

Brille Optika Kft.

SZEZONVÉGI AKCIÓ!
EGYES NAPSZEMÜVEGEK

FÉLÁRON!

Szemüvegkeretek 20%-os kedvezménnyel!

Részletekről érdeklődjön üzletünkben!

Elérhetőségünk: Brille Optika Kft.

7130 Tolna, Deák Ferenc u. 82. (a Fészek Áruház mellett)

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 8.30-17 óráig

74/440-127

**HÁZTARTÁSI
GÉPEK JAVÍTÁSA!**

MOSÓGÉPEK,
MOSOGATÓGÉPEK,
MIKROHULLÁMÚ
SÜTŐK, PORSZÍVÓK,
BOJLEREK stb.

**ÉS BÁRMI,
AMI ELROMOLHAT!**

SZABÓ ROLAND

20/471-86-72

TOLNA, ALKOTMÁNY U. 44.

**TÁP- ÉS
TAKARMÁNYBOLT**

PURINA TAKARMÁNYOK
TELJES VÁLASZTÉKA
*Teljeit tyúk, rántani való csibe,
valamint kakas iratható.*

Nyúszállítás kéthetente.

Szemes termények kedvező áron!
Kutya-macska tápok
forgalmazása. Takarmányok
házhoz szállítása. Kisbálla
szalmára előjelzést felveszünk.

FELKL MÁRTON

Tolna, Kodály Z. u. 18.

Tel.: 74/441-468, 30/3700-427,
30/2564-156

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS TOLNA VÁROS SPORTJÁÉRT EMLÉKÉREM KITÜNTETŐ DÍJRA

Tolna Város Önkormányzata a kiemelkedő eredményeket elérő sportolók és sportvezetők jutalmazására, tevékenységük elismerésére „Tolna Város Sportjáért” kitüntető díjat alapított 1999-ben.

A díj adományozásának feltételei:

Tolna Város Sportjáért emlékérem odaitélhető:

- olimpiai résztvevő,
- világbajnokságon résztvevő,
- EB-n résztvevő,
- Nemzeti válogatottba bekerülő,
- Magyar Bajnoki címet elnyerő,
- Korosztályos, vagy rangos nemzetközi versenyen (gyermek, serdülő, ifi, egyetemi-, főiskola, Európa kupa, Világkupa) I-VI. helyezést elérő,
- Tolnán élő, illetve tolnai sportegyesületben versenyző sportolóknak, valamint
- a fent felsorolt kiemelkedő eredményeket elért sportolók edzőinek, és
- az érintett sportegyesületek vezetőinek, valamint
- a Képviselő-testület egyedi elbírálása alapján sportolóknak, sportvezetőknek, akiket a Képviselő-testület arra érdemesnek tart.

Az emlékérem adományozására javaslatot tehetnek:

- sportegyesületek - intézmények.

Az emlékérem azonos személynek öt éven belül újból nem adományozható, illetve ugyanabban az évben a Tolna Város Jó Tanulója - Jó Sportolója díjjal együtt egy évben nem adományozható.

A pályázati űrlapok a Polgármesteri Hivatal Titkársági Osztályán átvehetők. A pályázatokat a Humán Bizottság részére kell megküldeni, a pályázatok beadási határideje: **2008. december 30.**

A díj adományozásának időpontja a Város Napja alkalmából rendezett ünnepi képviselő-testületi ülés.

A pályázatokat a Humán Bizottság részére kell megküldeni, a pályázatok beadási határideje: **2008. december 30.**

dr. Sümegi Zoltán, polgármester

**I. TOLNAI
ZENÉSZ-
TALÁLKOZÓ**

Goin' Postal
/elsőbúlis, metál-csapat, saját szerzeményekkel /20h/

Bazár
/instrumental jazz-rock /20.30h/

Merry's
/a 70'-es évek legendás tolnai rock bandája /21.15h/

vendég: ABS
/Bonyhád, hazai és külföldi rock-klasszikusok /22h/

WU2
/u2 feldolgozások, közben LÉZER-SHOW /22.45h/

Electric Soul
/Hendrix, Steve Ray V. /23.15h/

Durr
/Sting - LGT - Ákos - E.Clapton /23.50h/

Metálkezelés
/Ossian, Pokolgép, Beatrice /24.30h/

MINDEN ZENEKEDVELOT VÁRUNK
2008. DECEMBER 13.-ÁN szombaton
TOLNÁN,
A BEZERÉDJ PÁL SZABADIDŐKÖZPONTBAN
VOLT LAKTANYA / LOVARDA / A GIMNÁZIUM MELLETT

BELÉPŐ: 500.- HUF
KAPUNYITÁS: 19 ÓRA
BÜFÉ A HELYSZÍNEEN!

AJÁNLATAINK!

- Klímafeltöltés, -ellenőrzés, hibafeltárás
- Eredetvizsga és átiratás ügyintézés
- Eredeti Bosch alkatrészek értékesítése
- Diagnosztizálás
- Zöldkártya-készítés
- Benzines befecskendezők javítása
- Szervizelés

ANTAL ZOLTÁN

7130 Tolna, Tavasz u. 14.

Tel.: 74/540-703, 20/9819-371

SERTÉS-, MARHA-, BIRKA-,
BAROMFIHÚSOK,
BŐRÖS FÉLSERTÉSCsaládi, baráti összejövetelék
megrendelését

KONYHAKÉSZEN VÁLLALOM

FÜSTÖLTÁRU, HÁZISZÍR
MŐZSI HÚSBOLT
(iskola mellett)Cégtulajdonos: CZEMMEL JÁNOS
Tolna, Szent István u. 32. • 30/94-72-087

NYITVA TARTÁS:

Keddtől péntekig 7-11 és 14-17 óráig
Szombaton: 7-11 óráig

BAJAI ÉS FIA KFT.

BARKÁCSKUCKÓ

Tolna, Alkotmány u. 72.

(a Harmónia üzletház mellett)

E HAVI AJÁNLATUNK:

- Kerámia és rozsdamentes kávéfőzők • Fém és szilikon sütőformák • Porcelán reggelizősettek és kávékészletek • Zománcozott edények • Üvegpoharak • Ruhaszárítók
- Szerelő- és elemlámpák • Hosszabbítók, elosztók

A fentiekén kívül a megszokott árukkal is várjuk üzletünkben:

műanyag és üveg áruk, konyhai eszközök, krómozott fürdőszobai kiegészítők, csavarok, zá-
rak, lakatok, szegek, kőműves és festő szerszámok, elektromos konyhai kisgépek, fém, fa
és középfűrők, krova fejek, csavarhúzó, villáskulcsok, elemek, izzók

A nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítottuk akciónkat:

- munkavédelmi szett (pormaszk, fülvédő, védőszemüveg) 20% **engedménnyel**
- szilikon sütőformák 5-15% **engedménnyel**
- crystal műanyag termékcsalád (tálak, poharak, kancsók) 10% **engedménnyel**

Nyitva tartás: hétfő-péntekig 8-17-óráig, szombaton 8-12 óráig.

**TOLNÁN, a volt faipari
telep mellett 470 m²-es,
összközműves**

**ÉPÍTÉSI TELKEK
ELADÓK**

Érdeklődni: 20/98-14-770

GULD CSABA

**TURBÓ AUTÓSISKOLA
TANFOLYAMOT INDÍT**

2008. NOVEMBER 21-ÉN 17 ÓRAKOR

- segédmotor • motorkerékpár • személygépkocsi
- tehergépkocsi, nehézpótkocsi kategóriákban

Személyre szabott oktatás, számítógépes gyakorlati lehetőség.
TANKÖNYVET BIZTOSÍTUNK!

12 ÉS 24 HAVI RÉSZLETFIZETÉS!

Tolna, Deák Ferenc u. 5. (iroda)
hétfő, szerda, péntek 14-16.30 óráig
Tel.: 06/20/9613-710, este 442-123

**MOTOROKTATÁSHOZ
MOTORT
BIZTOSÍTUNK!**

BITOMA SZIG KFT.

ŐSZI VÉGI AKCIÓINK:

Palatetők, lapos tetők felújítása, szigetelése
Rendelje meg még áremelés előtti áron!

FESTÉKÜZETÜNKBEN:

Falfestékek -10 % kedvezménnyel

Beltéri falfestékek: fehér ill. kézsre kevert
színek nagy választékban

lazúrok, zománcfestékek, olajfestékek
festőszerszámok,

glett anyagok, dekor lécek, rozetták, bordűrök

ÚJDONSÁG!

Mosolygós fugázók a Webertől.

- Könnyen és gyorsan bedolgozhatók
- Egyszerűen tisztíthatók
- 30 féle színben kaphatók

OSB-3 lapok 15-20% kedvezménnyel!

Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 22. • Tel: 74/440-722

Polgármesteri Hivatalnál, Hősök terével szemben

Nyitva: hétfő-péntek 8⁰⁰-17⁰⁰ Szombat: 8⁰⁰-12⁰⁰

BITOMA

ÉPÍTŐIPARI KERESKEDELMİ
ÉS SZOLGÁLTATÓ BT.

7130 Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 16. Tel.: 74/445-142 • 30/23-72-067

E-G 4 S/K COLOR

- Pala- és lapos tetők bontás nélküli szigetelése egyszínű és mintás anyaggal.
- Szigetelő anyagok árusítása: egyszínű, mintás

VILLAS. color, MINERAL Design

Ingyenes helyszíni felméréssel, árajánlat-készítéssel. 10 év garancia!

Akció: Namal 1200.- Ft/zsák

ŐSZI AKCIÓ SZEPTEMBER 1-TŐL NOVEMBER 30-IG:

HOMLOKZATI SZIGETELŐRENDSZER

5 cm polisztirollal

A rendszer tartalmaz: -1 m EPS-80-as 5 cm-es polisztirollal
-6 kg polisztiroll ragasztót -vakolat alapozót
-1,1 m² 145 g/m² üvegszövetet -vödörös vakolatot.

ÁRA -1 mm-es vödörös vakolattal: **1377 Ft/m²**

-1,5 mm-es vödörös vakolattal: **1579 Ft/m²**

EGYEDI IGÉNY ESETÉN HELYSZÍNI SZÍNKEVERÉS!

Tető fólia 85 Ft/m² Lambéria II.o. 1500 Ft/m² Beltéri glett 20 kg-os 1600 Ft/zs

Üzletünk nyitva: hétfő-péntek 8-17 óráig, szombat: 8-12 óráig